

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2017/2195
av den 23 november 2017
om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el
(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 ⁽¹⁾, särskilt artikel 18.3 b, 18.3 d och 18.5, och

av följande skäl:

- (1) En fullt fungerande och sammanlänkad inre energimarknad är avgörande för att upprätthålla en trygg energiförsörjning, öka konkurrenskraften och säkerställa att alla konsumenterna kan köpa energi till överkomliga priser.
- (2) En välfungerande inre elmarknad bör ge producenterna lämpliga incitament att investera i ny elproduktion, inklusive el från förnybara energikällor, och då särskilt uppmärksamma de mest isolerade medlemsstaterna och regionerna på unionens energimarknad. En välfungerande marknad bör också genom lämpliga åtgärder främja en effektivare energianvändning hos konsumenterna, och trygg energiförsörjning är en förutsättning för detta.
- (3) I förordning (EG) nr 714/2009 fastställs icke-diskriminerande regler för villkoren för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel, och särskilt regler för kapacitetstilldelning vid sammanlänkningar och i överföringssystem som berör gränsöverskridande elflöden. För att röra sig mot en verkligt integrerad elmarknad och för att säkerställa driftsäkerheten bör effektiva balansregler utvecklas för att ge incitament för marknadsaktörerna att bidra till att lösa de systemobalanser som de ansvarar för. Det är i synnerhet nödvändigt att införa regler som rör de tekniska och operativa aspekterna för systembalans och energihandel. Sådana regler bör innefatta systemrelaterade regler om effektreserv.
- (4) I kommissionens förordning (EU) 2017/1485 ⁽²⁾ fastställs harmoniserade bestämmelser om systemdrift som är tillämpliga för systemansvariga för överföringssystem, regionala säkerhetsamordnare, systemansvariga för distributionssystem och betydande elnätsanvändare. Där beskrivs också olika kritiska systemdrifttillstånd (normaldrifttillstånd, skärpt drifttillstånd, nöddrifttillstånd, nätsammanbrott och återuppbyggnadstillstånd). Dessutom ingår krav och principer för att upprätthålla driftsäkerheten i hela unionen och främja samordningen av krav och principer för unionsomfattande lastfrekvensreglering och reserver.
- (5) Denna förordning fastställer en EU-omfattande uppsättning tekniska och operativa regler och marknadsregler för att styra hur balansmarknaderna för el fungerar. I förordningen fastställs regler för upphandlingen av balanskapacitet, aktiveringen av balansenergi och den ekonomiska avräkningen mellan de balansansvariga parterna. I förordningen krävs också att det utvecklas harmoniserade metoder för tilldelningen av överföringskapacitet mellan elområden för balansändamål. Sådana regler kommer att öka likviditeten på kortfristiga marknader genom att möjliggöra mer gränsöverskridande handel och en mer effektiv användning av det befintliga nätet för balansenergi. I takt med att buden på balansenergi kommer att konkurrera på EU-omfattande balanseringsplattformar kommer det också att ha positiva effekter på konkurrensen.
- (6) Denna förordning syftar till att uppnå målet att garantera en optimal förvaltning och en samordnad drift av det europeiska elöverföringssystemet, samtidigt som den stödjer uppnåendet av unionens mål för att öka användningen av förnybar energiproduktion samt att ge kundnytta. Systemansvariga för överföringssystem, som i förekommande fall arbetar med systemansvariga för distributionssystem, bör ansvara för att organisera de europeiska balansmarknaderna och bör sträva efter deras integration genom att hålla systemet i balans på ett så effektivt sätt som möjligt. För att göra detta bör systemansvariga för överföringssystem arbeta i nära samarbete med varandra och med systemansvariga för distributionssystem och samordna sina verksamheter så mycket som möjligt för att nå ett optimalt elsystem över alla regioner och spänningsnivåer, utan att det påverkar tillämpningen av konkurrenslagstiftningen.

⁽¹⁾ EUT L 211, 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem (EUT L 220, 25.8.2017, s. 1).

- (7) Systemansvariga för överföringssystem bör helt eller delvis kunna delegera en eller flera arbetsuppgifter i enlighet med denna förordning till en tredje part. Den delegerande systemansvarige för överföringssystemet bör behålla ansvaret för att säkerställa att skyldigheterna enligt denna förordning uppfylls. På samma sätt bör medlemsstaterna kunna tilldela uppgifter och skyldigheter enligt denna förordning till en tredje part. En sådan tilldelning bör vara begränsad till uppgifter och skyldigheter som genomförs på nationell nivå (som avräkning av obalanser). Begränsningarna av tilldelningen bör inte leda till onödiga förändringar av de befintliga nationella lösningarna. Systemansvariga för överföringssystem bör emellertid fortfarande vara ansvariga för de uppgifter som de anförtrotts i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG⁽¹⁾ för utvecklingen av Europaomfattande metoder, samt genomförandet och driften av de Europaomfattande balanseringsplattformarna. Om expertkunskapen och erfarenheten av att avräkna obalanser i en medlemsstat finns hos en tredje part får den medlemsstatens systemansvarige för överföringssystem begära att de andra systemansvariga för överföringssystemen och Entso för el gör det möjligt för en sådan tredje part att bistå i utvecklingen av förslaget. Ansvaret för att utveckla förslaget ligger emellertid kvar hos medlemsstatens systemansvarige för överföringssystem tillsammans med alla andra systemansvariga för överföringssystem och ett sådant ansvar kan inte överföras till en tredje part.
- (8) Reglerna definierar rollen för leverantörer av balanstjänster och rollen för balansansvariga parter för att säkerställa ett rättvist, öppet och icke-diskriminerande tillvägagångssätt. I de regler som gäller de villkor som avser balansering fastställs också de principer och roller genom vilka de balanseringsaktiviteter som styrs av denna förordning kommer att äga rum, och säkerställs tillräcklig konkurrens baserat på lika konkurrensvillkor mellan marknadsaktörer, inklusive aggregatorer av efterfrågeflexibilitet och tillgångar som är belägna i distributionsledet.
- (9) Varje leverantör av balanstjänster som avser att tillhandahålla balansenergi eller balanskapacitet bör klara en kvalificeringsprocess som definierats av de systemansvariga för överföringssystemen i nära samarbete med systemansvariga för distributionssystem där så är nödvändigt.
- (10) Integreringen av energibalansmarknaderna bör underlättas genom inrättandet av gemensamma europeiska plattformar för att sköta nettning av obalanser och göra det möjligt att utbyta balansenergi från frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver. Samarbete mellan systemansvariga för överföringssystem ska vara strikt begränsat till vad som krävs för att effektivt och säkert utforma, genomföra och driva dessa europeiska plattformar.
- (11) Plattformarna för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver bör tillämpa en modell med rangordningslistor för att garantera en kostnadseffektiv aktivering av bud. Endast om en kostnadsnyttoanalys som genomförs av alla systemansvariga för överföringssystem visar att modellen för plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering bör ändras bör det vara möjligt för systemansvariga för överföringssystem att genomföra och driftsätta plattformen baserat på en annan modell.
- (12) Integreringen av energibalansmarknaderna bör underlätta en väl fungerande intradagsmarknad för att ge möjligheten för marknadsaktörerna att balansera sig så nära realtid som möjligt. Endast de obalanser som återstår efter utgången av intradagsmarknaden bör balanseras av de systemansvariga för överföringssystemen med balansmarknaden. Harmoniseringen av avräkningsperioden för obalanser till 15 minuter i Europa bör stödja intradagshandel och främja utvecklingen av ett antal handelsprodukter med samma leveransfönster.
- (13) För att möjliggöra ett utbyte av balanstjänster, skapandet av gemensamma rangordningslistor och tillräcklig likviditet i balansmarknaden, är det nödvändigt att reglera standardiseringen av balansprodukter. I denna förordning anges en minimiuppsättning standardegenskaper och ytterligare egenskaper som definierar standardprodukter.
- (14) Prissättningsmetoden för standardprodukter för balansenergi bör skapa positiva incitament för marknadsaktörerna när det gäller att hålla och/eller hjälpa till med att återställa systembalansen i deras område för obalanspris och minska systemobalanserna och kostnaderna för samhället. En sådan prissättningsstrategi bör sträva efter en ekonomiskt effektiv användning av efterfrågeflexibilitet och andra balansresurser som omfattas av gränser för driftsäkerhet. Den prissättningsmetod som används för upphandling av balanskapacitet bör sträva efter en ekonomiskt effektiv användning av efterfrågeflexibilitet och andra balansresurser som omfattas av gränser för driftsäkerhet.
- (15) För att göra det möjligt för de systemansvariga för överföringssystemen att upphandla och använda balanskapacitet på ett ekonomiskt och marknadsbaserat sätt finns det ett behov av att främja marknadsintegration. I detta hänseende föreskrivs i denna förordning tre metoder genom vilka systemansvariga för överföringssystem får tilldela kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet och dela reserver när de stöds på grundval av en kostnadsnyttoanalys: samoptimeringsprocessen, den marknadsbaserade

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55).

tilldelningsprocessen och tilldelningen baserad på en analys av den ekonomiska effektiviteten. Den samoptimerade tilldelningsprocessen bör genomföras på en dagen före-bas medan den marknadsbaserade tilldelningsprocessen kan genomföras om upphandlingen görs högst en vecka före tillhandahållande av balanskapaciteten, och tilldelningen baserad på en analys av ekonomisk effektivitet där upphandlingen görs mer än en vecka före tillhandahållandet av balanskapaciteten på villkor att de tilldelade volymerna är begränsade och att en bedömning görs varje år.

- (16) När en metod för tilldelningsprocessen för kapacitet mellan elområden har godkänts av de relevanta tillsynsmyndigheterna kan en tidig tillämpning av metoden av två eller fler systemansvariga för överföringssystem äga rum för att vinna erfarenhet och möjliggöra en smidig tillämpning av fler systemansvariga för överföringssystem i framtiden. Tillämpningen av en sådan metod, där den finns, bör dock harmoniseras av alla systemansvariga för överföringssystem för att främja marknadsintegrering.
- (17) Det allmänna målet med avräkning av obalanser är att säkerställa att de balansansvariga parterna stöder systemets balans på ett effektivt sätt och att ge incitament för marknadsaktörerna att hålla och/eller återställa systembalansen. I denna förordning fastställs bestämmelser om avräkning av obalanser och säkerställs att det görs på ett icke-diskriminerande, rättvist, objektiva och öppet sätt. För att göra balansmarknaderna och det övergripande energisystemet lämpligt för integreringen av ökande andelar av intermitterant förnybar energi, bör obalanspriserna spegla realtidsvärdet för energi.
- (18) En process för att tillfälligt undanta de systemansvariga för överföringssystemen från tillämpningen av vissa regler bör fastställas i den här förordningen för att beakta omständigheter där till exempel efterlevnad av dessa regler undantagsvis skulle kunna leda till risker vad gäller driftsäkerheten eller leda till ett alltför snabbt införande av den smarta nätinfrastrukturen.
- (19) I enlighet med artikel 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009⁽¹⁾ ska byrån för samarbete med energitillsynsmyndigheterna (nedan kallad *byrån*) fatta beslut i sådana fall där de relevanta tillsynsmyndigheterna inte kan nå en överenskommelse om gemensamma villkor eller metoder.
- (20) Denna förordning har utarbetats i nära samarbete med byrån, Entso för el och olika intressenter för att verkkningsfulla, balanserade och proportionella regler ska kunna antas, baserat på öppenhet och delaktighet. I enlighet med artikel 18.3 i förordning (EG) nr 714/2009 kommer kommissionen att samråda med byrån samt med Entso för el och andra relevanta intressenter innan man lägger fram eventuella förslag till ändring av denna förordning.
- (21) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från den kommitté som avses i artikel 23.1 i förordning (EG) nr 714/2009.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs detaljerade riktlinjer för balanshållning avseende el inklusive inrättandet av gemensamma principer för upphandling och avräkning av frekvenshållningsreserver, frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver och en gemensam metod för aktivering av frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver.
2. Denna förordning ska tillämpas på systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem inklusive slutna distributionssystem, tillsynsmyndigheter, byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (nedan kallad *byrån*), Europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (nedan kallat *Entso för el*), tredje parter till vilka ansvaret har delegerats eller tilldelats och andra marknadsaktörer.
3. Denna förordning ska tillämpas på alla överföringssystem och sammanlänknings i unionen, med undantag för överföringssystem på öar som inte är anslutna till andra överföringssystem genom sammanlänknings.
4. Om det finns mer än en systemansvarig för överföringssystem i en medlemsstat ska denna förordning gälla för alla systemansvariga för överföringssystem i en medlemsstat. Om en systemansvarig för överföringssystem saknar en funktion som är relevant för en eller flera skyldigheter enligt denna förordning, får medlemsstaterna föreskriva att ansvaret för att uppfylla dessa skyldigheter överläts till en eller flera andra specifika systemansvariga för överföringssystem.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 211, 14.8.2009, s. 1).

5. Om ett kontrollområde för lastfrekvensreglering omfattar två eller fler systemansvariga för överföringssystem får alla systemansvariga för överföringssystem i det kontrollområdet besluta, under förutsättning att de relevanta tillsynsmyndigheterna ger sitt godkännande, att utöva en eller flera skyldigheter i enlighet med denna förordning på ett samordnat sätt för alla planeringsområden i kontrollområdet.
6. De europeiska plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi får öppnas för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i Schweiz, förutsatt att dess nationella lagstiftning genomför de viktigaste bestämmelserna i unionslagstiftningen om elmarknaden och att det finns ett mellanstatligt avtal om elsamarbete mellan unionen och Schweiz, eller om uteslutningen av Schweiz kan leda till oplanerade fysiska kraftflöden via Schweiz som äventyrar regionens systemsäkerhet.
7. Under förutsättning att villkoren i punkt 6 uppfylls ska Schweiz deltagande i de europeiska plattformarna för utbyte av standardprodukter för balansenergi beslutas av kommissionen på grundval av ett yttrande från byrån och alla systemansvariga för överföringssystem i enlighet med de förfaranden som fastställs i artikel 4.3. De rättigheter och skyldigheter som gäller för schweiziska systemansvariga för överföringssystem ska vara förenliga med de rättigheter och skyldigheter som gäller för systemansvariga för överföringssystem som är verksamma i unionen så att balansmarknaden kan fungera smidigt på unionsnivå med lika villkor för alla aktörer.
8. Denna förordning ska tillämpas på alla systemdrifttillstånd som definieras i artikel 18 i förordning (EU) 2017/1485.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller definitionerna i artikel 2 i direktiv 2009/72/EG, artikel 2 i förordning (EG) nr 714/2009, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 ⁽¹⁾, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2015/1222 ⁽²⁾, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/631 ⁽³⁾, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1388 ⁽⁴⁾, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1447 ⁽⁵⁾, artikel 2 i kommissionens förordning (EU) 2016/1719 ⁽⁶⁾, artikel 3 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 och artikel 3 i kommissionens förordning (EU) 2017/2196 ⁽⁷⁾.

Dessutom gäller följande definitioner:

1. *balansering*: alla åtgärder och processer, inom alla tidsramar, genom vilka systemansvariga för överföringssystem fortlöpande säkerställer att systemfrekvensen bibehålls inom ett fördefinierat stabilitetsområde, såsom fastställs i artikel 127 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485, och att nödvändiga reserver upprätthålls med hänsyn till den kvalitet som krävs, såsom fastställs i Del IV Avdelning V, Avdelning VI och Avdelning VII i kommissionens förordning (EU) 2017/1485.
2. *balansmarknad*: alla delar av de institutionella och kommersiella lösningar och driftlösningar som upprättar en marknadsbaserad hantering av balansering.
3. *balanstjänster*: balansenergi eller balanskapacitet eller båda.
4. *balansenergi*: energi som används av systemansvariga för överföringssystem för balansering och som tillhandahålls av en leverantör av balanstjänster.
5. *balanskapacitet*: en volym reservkapacitet som en leverantör av balanstjänster har accepterat att upprätthålla och för vilken leverantören av balanstjänster accepterat att lämna in bud på motsvarande volym balansenergi till den systemansvariga för överföringssystemet under avtalets löptid.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna och om ändring av bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 (EUT L 163, 15.6.2013, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (EUT L 197, 25.7.2015, s. 24).

⁽³⁾ Kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanlutning av generatorer (EUT L 112, 27.4.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommissionens förordning (EU) 2016/1388 av den 17 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter för nätanlutning av förbrukare (EUT L 223, 18.8.2016, s. 10).

⁽⁵⁾ Kommissionens förordning (EU) 2016/1447 av den 26 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanlutning av system för högspänd likström och likströmsanslutna kraftparksmoduler (EUT L 241, 8.9.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (EUT L 259, 27.9.2016, s. 42).

⁽⁷⁾ Kommissionens förordning (EU) 2017/2196 av den 24 november 2017 om fastställande av nätföreskrifter för nödsituationer och återuppbbyggnad avseende elektricitet (se sidan 54 i detta nummer av EUT).

6. *leverantör av balanstjänster*: en marknadsaktör med enheter eller grupper som tillhandahåller reserver och som kan erbjuda balanstjänster till systemansvariga för överföringssystem.
7. *balansansvarig part*: en marknadsdeltagare eller dennes utsedda företrädare som ansvarar för aktörens obalanser.
8. *obalans*: en energivolym som beräknas för en balansansvarig part och som motsvarar skillnaden mellan den tilldelade volym som tillskrivs den balansansvariga parten och den slutliga position som intagits av den balansansvariga parten, inklusive eventuella obalansjusteringar som tillämpas på den balansansvariga parten, inom en viss avräkningsperiod för obalanser.
9. *avräkning av obalanser*: en finansiell avräkningsmekanism för att ta ut avgifter av eller betala de balansansvariga parterna för deras obalanser.
10. *avräkningsperiod för obalanser*: den tidsenhet som används för beräkning av obalansen hos en balansansvarig part.
11. *område för obalans*: det område för vilket en obalans beräknas.
12. *obalanspris*: priset för en obalans, vare sig det är positivt, noll eller negativt, för en avräkningsperiod för obalanser och en viss riktning.
13. *område för obalanspris*: det område för vilket ett obalanspris beräknas.
14. *obalansjustering*: en energivolym som representerar balansenergin från en leverantör av balanstjänster och som tillämpas av den anslutande systemansvariga för överföringssystemet för en avräkningsperiod för obalanser till de berörda balansansvariga parterna, som används för beräkningen av obalansen för dessa balansansvariga parter.
15. *tilldelad volym*: en energivolym som fysiskt matas in eller tas ut från systemet och som tillskrivs en balansansvarig part, för beräkningen av obalansen hos den balansansvarige parten.
16. *position*: den deklarerade energivolymen hos en balansansvarig part som används för beräkningen av dess obalans.
17. *modell för självdirigering*: en modell för planering och dirigering där produktionsplaner och förbrukningsplaner såväl som dirigering av kraftproduktionsanläggningar och förbrukningsanläggningar bestäms av planeringsombuden för dessa anläggningar.
18. *modell för centraldirigering*: en modell för planering och dirigering där produktionsplaner och förbrukningsplaner såväl som dirigering av kraftproduktionsanläggningar och förbrukningsanläggningar, i den mån de är dirigerbara anläggningar, bestäms av en systemansvarig för överföringssystem inom den integrerade planeringsprocessen.
- (19) *integrerad planeringsprocess*: en iterativ process som utnyttjar åtminstone bud i den integrerade planeringsprocessen som innehåller kommersiella data, komplexa tekniska data om individuella kraftproduktionsanläggningar eller förbrukningsanläggningar som uttryckligen omfattar uppstartsegenskaper, den senaste tillräcklighetsanalysen för kontrollområdet och gränserna för driftsäkerhet som indata till processen.
20. *stängningstid för den integrerade planeringsprocessen*: den tidpunkt då inlämningen eller uppdateringen av buden för den integrerade planeringsprocessen inte längre är tillåten för bestämda iterationer av den integrerade planeringsprocessen.
21. *TSO-TSO-modell*: en modell för utbyte av balanstjänster där leverantören av balanstjänster (BSP, *Balancing Service Provider*) tillhandahåller balanstjänster till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet (TSO, *Transmission System Operator*) som sedan tillhandahåller dessa tjänster till den begärande systemansvarige för överföringssystemet.
22. *anslutande systemansvarig för överföringssystem*: den systemansvariga för överföringssystemet som sköter planeringsområdet där leverantörer av balanstjänster och de balansansvariga parterna ska uppfylla de villkor som gäller för balansering.
23. *utbyte av balanstjänster*: endera eller både utbyte av balansenergi och utbyte av balanskapacitet.
24. *utbyte av balansenergi*: aktivering av bud på balansenergi för leverans av balansenergi till en systemansvarig för överföringssystem i ett annat planeringsområde än det i vilken leverantören av den aktiverade balanstjänsten är ansluten.

25. *utbyte av balanskapacitet*: tillhandahållande av balanskapacitet till en systemansvarig för överföringssystem i ett annat planeringsområde än det i vilken den upphandlade leverantören av balanstjänster är ansluten.
26. *överföring av balanskapacitet*: en överföring av balanskapacitet från den ursprungligen avtalade leverantören av balanstjänster till en annan leverantör av balanstjänster.
27. *stängningstiden för balansenergi*: den tidpunkt då inlämningen eller uppdateringen av ett bud på balansenergi för en standardprodukt på en gemensam rangordningslista inte längre är tillåten.
28. *standardprodukt*: en harmoniserad balansprodukt som definierats av alla systemansvariga för överföringssystem för utbyte av balanstjänster.
29. *förberedelse*: tiden mellan en begäran från den anslutande systemansvarige för överföringssystemet i händelse av en TSO-TSO-modell, eller från den avtalande systemansvarige för överföringssystemet i händelse av en TSO-BSP-modell, och början på ramperioden.
30. *tid för full aktivering*: tiden mellan en aktiveringsbegäran från den anslutande systemansvarige för överföringssystemet i händelse av en TSO-TSO-modell, eller från den avtalande systemansvarige för överföringssystemet i händelse av en TSO-BSP-modell, och motsvarande fulla leverans av den berörda produkten.
31. *deaktiveringstid*: ramtiden från fullständig leverans till ett börvärde, eller fullständigt uttag till ett börvärde.
32. *leveransperiod*: leveransperioden under vilken leverantören av balanstjänster levererar hela den begärda ändringen av inmatad effekt till, eller hela den begärda ändringen av uttag ur systemet.
33. *giltighetsperiod*: den period när det bud på balansenergi som leverantören av balanstjänster erbjudit kan aktiveras, där alla produktens egenskaper respekteras. Giltighetsperioden är definierad med start- och sluttid.
34. *typ av aktivering*: den typ av aktivering av bud på balansenergi, manuella eller automatiska, beroende på om balansenergi aktiveras manuellt av en operatör eller automatiskt som återkopplad reglering.
35. *delbarhet*: möjlighet för en systemansvarig för överföringssystem att använda endast en del av de bud på balansenergi eller balanskapacitet som leverantören av balanstjänster erbjudit, antingen i form av aktivering av effekt eller varaktighet.
36. *specifik produkt*: en produkt som skiljer sig från en standardprodukt.
37. *gemensam rangordningslista*: en lista över bud på balansenergi, sorterad efter budpriser, som används för aktivering av dessa bud.
38. *stängningstid för inlämnande av energibud av systemansvarig för överföringssystem*: den senaste tidpunkt då en anslutande systemansvarig för överföringssystem kan vidarebefordra de bud på balansenergi som erhållits från en leverantör av balanstjänster till funktionen för aktiveringsoptimering.
39. *funktionen för aktiveringsoptimering*: den funktion som det innebär att använda den algoritm som tillämpas för att optimera aktiveringen av buden på balansenergi.
40. *funktionen för nettning av obalanser*: rollen för att använda den algoritm som tillämpas för att driva processen för nettning av obalanser.
41. *funktionen för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem*: funktionen för genomförande av avräkning av samarbetsprocesser mellan de systemansvariga för överföringssystemen.
42. *funktionen för optimering av kapacitetsupphandling*: den funktion som det innebär att använda den algoritm som tillämpas för optimering av upphandling av balanskapacitet för systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet.
43. *TSO-BSP-modell*: en modell för utbyte av balanstjänster där leverantören av balanstjänster (BSP, *Balancing Service Provider*) tillhandahåller balanstjänsterna direkt till den avtalande systemansvarige för överföringssystemet (TSO, *Transmission System Operator*) som sedan tillhandahåller dessa tjänster till den begärande systemansvarige för överföringssystemet.
44. *avtalande systemansvarig för överföringssystem*: den systemansvarige för överföringssystem som har avtal om balanstjänster med en leverantör av balanstjänster i ett annat planeringsområde.
45. *begärande systemansvarig för överföringssystem*: den systemansvarige för överföringssystemet som begär leverans av balansenergi.

*Artikel 3***Syfte och tillsynsaspekter**

1. Syftet med denna förordning är att
  - a) främja en effektiv konkurrens, icke-diskriminering och öppenhet på balansmarknader,
  - b) öka effektiviteten i balansering samt effektiviteten hos europeiska och nationella balansmarknader,
  - c) integrera balansmarknader och främja möjligheter till utbyte av balanstjänster och samtidigt bidra till driftsäkerhet,
  - d) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen och samtidigt underlätta ett effektivt och konsekvent funktionssätt av dagen före-, intradags- och balansmarknader,
  - e) säkerställa att upphandlingen av balanstjänster är rättvis, objektiv, öppen och marknadsbaserad och gör att man kan undvika onödiga inträdeshinder för nya aktörer, bidra till likviditeten på balansmarknaderna samtidigt som man förhindrar otillbörlig snedvridning på den inre marknaden för el,
  - f) underlätta deltagande av efterfrågeflexibilitet, inbegripet aggregering av anläggningar och energilagring, och samtidigt säkerställa att de konkurrerar med andra balanstjänster på lika villkor och, vid behov, agera oberoende när de betjänar en enda förbrukningsanläggning,
  - g) underlätta deltagandet av förnybara energikällor och stödja uppnåendet av Europeiska unionens mål för utbyggnaden av förnybar elproduktion.
2. Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstater, relevanta tillsynsmyndigheter och systemansvariga
  - a) tillämpa principerna om proportionalitet och icke-diskriminering,
  - b) säkerställa öppenhet,
  - c) tillämpa principen om optimering mellan högsta totala effektivitet och lägsta totala kostnader för alla berörda parter,
  - d) säkerställa att systemansvariga för överföringssystem så långt som möjligt utnyttjar marknadsbaserade mekanismer för att säkerställa nätsäkerhet och nätstabilitet,
  - e) säkerställa att utvecklingen av termins-, dagen före- och intradagsmarknaderna inte äventyras,
  - f) respektera det ansvar som anförtrotts den relevanta systemansvariga för överföringssystemet för att trygga systemsäkerheten, även enligt krav i nationell lagstiftning,
  - g) samråda med berörda systemansvariga för distributionssystem och ta hänsyn till möjlig inverkan på deras system,
  - h) ta hänsyn till överenskomna europeiska standarder och tekniska specifikationer.

*Artikel 4***Villkor eller metoder för systemansvariga för överföringssystem**

1. Systemansvariga för överföringssystem ska utarbeta de villkor eller metoder som krävs enligt denna förordning och överlämna dem till de relevanta tillsynsmyndigheterna för godkännande i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG inom de tidsfrister som anges i denna förordning.
2. Om ett förslag till villkor eller metoder enligt denna förordning behöver utarbetas och överenskommas mellan mer än en systemansvarig för överföringssystem ska de deltagande systemansvariga för överföringssystemen ha ett nära samarbete. Systemansvariga för överföringssystem ska, med hjälp från Entso för el, regelbundet informera de relevanta tillsynsmyndigheterna och byrån om framstegen i utarbetandet av dessa villkor eller metoder.

3. Om de systemansvariga för överföringssystem inte kan enas inför ett beslut avseende förslag till villkor eller metoder i enlighet med artikel 5.2 ska de fatta ett beslut med kvalificerad majoritet. En kvalificerad majoritet för förslag i enlighet med artikel 5.2 ska kräva en majoritet bestående av

- a) systemansvariga för överföringssystem som representerar minst 55 % av medlemsstaterna, och
- b) systemansvariga för överföringssystem som representerar medlemsstater som omfattar minst 65 % av unionens befolkning.

En blockerande minoritet i fråga om beslut enligt artikel 5.2 måste omfatta systemansvariga för överföringssystem som representerar minst fyra medlemsstater; i annat fall ska den kvalificerade majoriteten anses vara uppnådd.

4. Om de berörda regionerna består av fler än fem medlemsstater och de systemansvariga för överföringssystem inte kan enas inför ett beslut avseende förslag till villkor eller metoder i enlighet med artikel 5.3 ska de fatta ett beslut med kvalificerad majoritet. En kvalificerad majoritet för förslag i enlighet med artikel 5.3 ska bestå av

- a) systemansvariga för överföringssystem som representerar minst 72 % av de berörda medlemsstaterna, och
- b) systemansvariga för överföringssystem som representerar medlemsstater som omfattar minst 65 % av det berörda områdets befolkning.

En blockerande minoritet i fråga om beslut enligt artikel 5.3 måste inkludera åtminstone ett minimiantal systemansvariga för överföringssystem som representerar mer än 35 % av befolkningen i de deltagande medlemsstaterna, samt systemansvariga för överföringssystem som representerar ytterligare minst en berörd medlemsstat; i annat fall ska den kvalificerade majoriteten anses vara uppnådd.

5. Systemansvariga för överföringssystem ska vid beslut om förslag till villkor eller metoder enligt artikel 5.3 avseende regioner som består av högst fem medlemsstater besluta på grundval av enhällighet.

6. I fråga om beslut avseende systemansvariga för överföringssystem enligt punkterna 3 och 4 ska varje medlemsstat ha en röst. Om det finns flera systemansvariga för överföringssystem på en medlemsstats territorium ska medlemsstaten fördela röstvärdet mellan de systemansvariga.

7. Där de systemansvariga för överföringssystemen inte kan lämna in ett förslag till villkor eller metoder till de relevanta tillsynsmyndigheterna inom de tidsfrister som anges i denna förordning ska de förse de relevanta tillsynsmyndigheterna och byrån med de relevanta utkasterna till villkor eller metoder och förklara varför en överenskommelse inte har uppnåtts. Byrån ska informera kommissionen och ska, på kommissionens begäran och i samarbete med de relevanta tillsynsmyndigheterna, utreda orsakerna till misslyckandet och informera kommissionen om detta. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att göra det möjligt att anta de nödvändiga villkoren eller metoderna inom fyra månader från det att byråns information har mottagits.

Artikel 5

Godkännande av villkor eller metoder från systemansvariga för överföringssystem

1. Varje relevant tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG ska godkänna de villkor eller metoder som utarbetats av de systemansvariga för överföringssystem enligt punkterna 2, 3 och 4.

2. Förslag till följande villkor eller metoder ska vara föremål för godkännande av alla tillsynsmyndigheter:

- a) ramarna för inrättandet av de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 20.1, 21.1 och 22.1,
- b) ändringarna av ramarna för inrättandet av de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 20.5 och 21.5,
- c) standardprodukterna för balanskapacitet i enlighet med artikel 25.2,
- d) klassificeringsmetoden för aktiveringsändamål för bud på balansenergi i enlighet med artikel 29.3,
- e) bedömningen av den eventuella ökningen av minimivolymer av bud på balansenergi som ska vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med artikel 29.11,
- f) metoderna för prissättning av balansenergi och kapacitet mellan elområden som används för utbyte av balansenergi eller för att driva processen för netting av obalanser i enlighet med artikel 30.1 och 30.5,
- g) harmoniseringen av metoden för tilldelningsprocessen avseende kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med artikel 38.3,

- h) metoden för en samoptimerad tilldelningsprocess för kapacitet mellan elområden i enlighet med artikel 40.1,
- i) reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga energiutbytet i enlighet med artikel 50.1,
- j) harmoniseringen av de viktigaste särdragen för avräkning av obalanser i enlighet med artikel 52.2, för vilken en medlemsstat får tillhandahålla ett yttrande till den berörda tillsynsmyndigheten.

3. Förslagen till följande villkor eller metoder ska vara föremål för godkännande av alla tillsynsmyndigheter i den berörda regionen:

- a) ramen för det geografiska område som berör alla systemansvariga för överföringssystem som genomför reserversättningsprocessen i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485, för inrättandet av den europeiska plattformen för ersättningsreserver i enlighet med artikel 19.1,
  - b) för det geografiska område som berör två eller flera systemansvariga för överföringssystem som utbyter eller är ömsesidigt villiga att utbyta balanskapacitet, fastställandet av gemensamma och harmoniserade regler och processer för utbyte och upphandling av balanskapacitet i enlighet med artikel 33.1,
  - c) för det geografiska område som omfattar systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet, metoden för beräkning av sannolikheten av tillgänglig kapacitet mellan elområden, efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden i enlighet med artikel 33.6,
  - d) undantaget, för det geografiska område där upphandlingen av balanskapacitet har ägt rum, för att inte tillåta leverantörer av balanstjänster att överföra sina skyldigheter att tillhandahålla balanskapacitet i enlighet med artikel 34.1,
  - e) tillämpningen av en TSO-BSP-modell, i ett geografiskt område som omfattar två eller flera systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 35.1,
  - f) metoden för beräkningen av kapacitet mellan elområden för varje kapacitetsberäkningsregion i enlighet med artikel 37.3,
  - g) i ett geografiskt område som omfattar två eller fler systemansvariga för överföringssystem, tillämpningen av tilldelningsprocessen för kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med artikel 38.1,
  - h) för varje kapacitetsberäkningsregion, metoden för en marknadsbaserad tilldelningsprocess för kapacitet mellan elområden i enlighet med artikel 41.1,
  - i) för varje kapacitetsberäkningsregion, metoden för en tilldelningsprocess för kapacitet mellan elområden som grundar sig på en analys av ekonomisk effektivitet och förteckningen över varje enskild tilldelning av kapacitet mellan elområden som grundar sig på en analys av ekonomisk effektivitet i enlighet med artikel 42.1 och artikel 42.5,
  - j) för det geografiska område som omfattar alla systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi inom ett synkronområde, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 50.3,
  - k) för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 50.4,
  - l) för varje synkront område, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga energiutbytet i enlighet med artikel 51.1,
  - m) för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 51.2,
  - n) undantaget, på synkronområdesnivå, till harmoniseringen av avräkningsperioden för obalanser, i enlighet med artikel 53.2,
  - o) för det geografiska område som omfattar två eller flera systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet, principerna för balanseringsalgoritmer i enlighet med artikel 58.3,
- för vilka en medlemsstat får tillhandahålla ett yttrande till den berörda tillsynsmyndigheten.

4. Förslagen till följande villkor eller metoder ska vara föremål för godkännande av varje tillsynsmyndighet från varje berörd medlemsstat från fall till fall:

- a) undantaget att offentliggöra information om de erbjudna priserna för buden på balansenergi eller balanskapacitet på grund av farhågor för marknadsmissbruk i enlighet med artikel 12.4,
- b) i förekommande fall, den metod som används för att fördela kostnader till följd av åtgärder som vidtagits av systemansvariga för distributionssystem, i enlighet med artikel 15.3,
- c) de villkor som gäller för balansering i enlighet med artikel 18,

- d) definitionen och användningen av specifika produkter i enlighet med artikel 26.1,
- e) begränsningen av antalet bud som vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med artikel 29.10,
- f) undantaget till en separat upphandling av balanskapacitet uppåt och nedåt i enlighet med artikel 32.3,
- g) i förekommande fall, den ytterligare avräkningsmekanism som är åtskild från avräkningen för obalanser för att avräkna kostnaderna för upphandling av balanskapacitet, administrativa kostnader och andra kostnader i samband med balansering med balansansvariga parter i enlighet med artikel 44.3,
- h) undantagen från en eller flera av bestämmelserna i denna förordning i enlighet med artikel 62.2,
- i) de kostnader som rör de skyldigheter som åligger de systemansvariga eller delegerade tredje parter i enlighet med denna förordning i enlighet med artikel 8.1,

för vilken en medlemsstat får tillhandahålla ett yttrande till den berörda tillsynsmyndigheten.

5. Ett förslag till villkor eller metoder ska innehålla en föreslagen tidsplan för deras genomförande och en beskrivning av deras förväntade effekt på målen för denna förordning. Tidsramarna för genomförandet ska inte vara längre än tolv månader efter godkännandet från de relevanta tillsynsmyndigheterna, med undantag av de fall där alla relevanta tillsynsmyndigheter är överens om att förlänga tidsramen för genomförandet eller där olika tidsramar fastställs i denna förordning. Förslag till villkor eller metoder som är föremål för godkännande av flera eller samtliga tillsynsmyndigheter ska lämnas till byrån samtidigt som de lämnas till tillsynsmyndigheterna. På begäran av de relevanta tillsynsmyndigheterna ska byrån inom tre månader avge ett yttrande om förslagen till villkor eller metoder.

6. Om godkännandet av villkor eller metoder kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de relevanta tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse. Om byrån avger ett yttrande ska detta yttrande beaktas av de relevanta tillsynsmyndigheterna. Tillsynsmyndigheterna ska fatta beslut om de inlämnade villkoren eller metoderna i enlighet med punkterna 2 och 3 inom sex månader från det att den relevanta tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna eller, i förekommande fall, från det att den sista relevanta tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna.

7. Om de relevanta tillsynsmyndigheterna inte har kunnat nå någon överenskommelse inom den period som avses i punkt 6, eller på deras gemensamma begäran, ska byrån anta ett beslut om de inlämnade förslagen till villkor eller metoder inom högst sex månader, i enlighet med artikel 8.1 i förordning (EG) nr 713/2009.

8. Alla parter får inge klagomål mot en systemansvarig eller systemansvarig för överföringssystem vad avser dennes skyldigheter eller beslut enligt denna förordning, och får inge klagomålet till den relevanta tillsynsmyndigheten, som i egenskap av tvistlösande myndighet ska utfärda ett beslut inom två månader från det att klagomålet mottagits. Denna period får förlängas med två månader om den relevanta tillsynsmyndigheten begär ytterligare upplysningar. Den förlängda perioden får förlängas ytterligare om den klagande samtycker till detta. Den relevanta tillsynsmyndighetens beslut ska vara bindande så länge det inte har upphävts efter ett överklagande.

Artikel 6

Ändringar av villkor eller metoder från systemansvariga för överföringssystem

1. Om en eller flera tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG begär en ändring för att godkänna de villkor eller metoder som lämnats in i enlighet med artikel 5.2, 5.3 och 5.4 ska de relevanta systemansvariga för överföringssystem inom två månader från de relevanta tillsynsmyndigheternas begäran lämna in ett förslag till ändrade villkor eller metoder för godkännande. De relevanta tillsynsmyndigheterna ska besluta om de ändrade villkoren eller metoderna inom två månader från det att de lämnats in.

2. Om de relevanta tillsynsmyndigheterna inte har kunnat nå någon överenskommelse om villkor eller metoder inom tidsfristen på två månader, eller på deras gemensamma begäran, ska byrån anta ett beslut om de ändrade villkoren eller metoderna inom sex månader, i enlighet med artikel 8.1 i förordning (EG) nr 713/2009. Om de berörda systemansvariga för överföringssystemen inte kan lämna in ett förslag till ändrade villkor eller metoder ska det förfarande som föreskrivs i artikel 4 tillämpas.

3. Systemansvariga för överföringssystem som ansvarar för utarbetandet av ett förslag till villkor eller metoder, eller tillsynsmyndigheter som ansvarar för deras antagande i enlighet med artikel 5.2, 5.3 och 5.4, får begära ändringar av dessa villkor eller metoder. Förslag till ändring av villkoren eller metoderna ska lämnas in för samråd i enlighet med det förfarande som anges i artikel 10 och godkännas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 4 och artikel 5.

*Artikel 7***Offentliggörande av villkor eller metoder på internet**

Systemansvariga för överföringssystem med ansvar för att fastställa villkor eller metoder i enlighet med denna förordning ska offentliggöra dessa på internet efter godkännande från de relevanta tillsynsmyndigheterna eller, om inget sådant godkännande krävs, efter att de fastställts, såvida inte denna information anses vara konfidentiell i enlighet med artikel 11.

*Artikel 8***Kostnadstäckning**

1. Kostnader som rör de skyldigheter som åligger de systemansvariga eller tilldelade tredje parter i enlighet med denna förordning ska bedömas av de relevanta tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG.
2. Kostnader som anses vara rimliga, effektiva och proportionella av den relevanta tillsynsmyndigheten ska täckas genom nättariffer eller andra lämpliga mekanismer som fastställs av de relevanta tillsynsmyndigheterna.
3. På begäran av de relevanta tillsynsmyndigheterna ska systemansvariga eller tilldelade enheter senast tre månader efter begäran tillhandahålla den information som är nödvändig för att underlätta bedömningen av de uppkomna kostnaderna.
4. Eventuella kostnader som marknadsaktörerna har ådragit sig vid uppfyllandet av kraven i denna förordning ska bäras av dessa marknadsaktörer.

*Artikel 9***Deltagande av intressenter**

Byrån ska, i nära samarbete med Entso för el, organisera deltagande av intressenter avseende balansmarknaden och andra aspekter av genomförandet av denna förordning. Detta ska innebära regelbundna möten med intressenter för att kartlägga problem och föreslå förbättringar vad gäller integrationen av balansmarknaden.

*Artikel 10***Offentligt samråd**

1. Systemansvariga för överföringssystem som ansvarar för att lämna in förslag till villkor eller metoder eller ändringar av dessa i enlighet med denna förordning, ska samråda med intressenter, inklusive de relevanta myndigheterna i varje medlemsstat, om utkastet till förslag till villkor eller metoder och andra genomförandeåtgärder för en period på minst en månad.
2. Samrådet ska pågå i minst en månad, utom när det gäller utkast till åtgärder som ska vidtas enligt punkterna a, b, c, d, e, f, g, h och j i artikel 5.2 där samrådet ska pågå under en period på minst två månader.
3. Ätminstone förslagen i enlighet med punkterna a, b, c, d, e, f, g, h och j i artikel 5.2 ska vara föremål för offentligt samråd på europeisk nivå.
4. Ätminstone förslagen i enlighet med punkterna a, b, c, d, e, f, g, h, i, n och o i artikel 5.3 ska vara föremål för offentligt samråd på berörd regional nivå.
5. Ätminstone förslagen i enlighet med punkterna a, b, c, d, e, f, g och i i artikel 5.4 ska vara föremål för offentligt samråd i varje berörd medlemsstat.
6. Systemansvariga för överföringssystem som är ansvariga för förslag till villkor eller metoder ska vederbörligen beakta de synpunkter från intressenter som framkommit vid de samråd som genomförts i enlighet med punkterna 2–5 innan förslaget lämnas in för formellt godkännande. I samtliga fall ska en välgrundad motivering för eller emot införande av synpunkterna från samrådet tillhandahållas, tillsammans med inlämnandet och offentliggörande i god tid före, eller samtidigt med, offentliggörandet av förslaget till villkor eller metoder.

*Artikel 11***Tystnadsplikt**

1. Sekretesskraven i punkterna 2, 3 och 4 ska gälla all konfidentiell information som tas emot, utväxlas eller förmedlas enligt denna förordning.

2. Tystnadsplikten ska gälla alla personer som omfattas av bestämmelserna i denna förordning.
3. Konfidentiell information som tas emot i tjänsten av de personer eller tillsynsmyndigheter som avses i punkt 2 får inte avslöjas för någon annan person eller myndighet, utan att detta påverkar fall som omfattas av nationell lagstiftning, de övriga bestämmelserna i denna förordning eller annan tillämplig unionslagstiftning.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning eller unionslagstiftning får tillsynsmyndigheter, organ eller personer som tar emot konfidentiell information enligt denna förordning endast använda den för att fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning, utom då skriftligt samtycke har tillhandahållits av primärägaren till uppgifterna.

Artikel 12

Offentliggörande av information

1. Alla enheter som avses i artikel 1.2 ska tillhandahålla systemansvariga för överföringssystem alla relevant information för att uppfylla sina skyldigheter som fastställs i punkterna 3–5.
2. Alla enheter som avses i artikel 1.2 ska se till att informationen i punkterna 3–5 ska offentliggöras vid lämplig tidpunkt och i ett format som inte skapar en faktisk eller potentiell konkurrensfördel eller -nackdel för enskilda eller företag.
3. Varje systemansvarig för överföringssystem ska offentliggöra följande information så fort den blir tillgänglig:
  - a) Information om den nuvarande systembalansen för dess planeringsområde eller planeringsområden, så snart som möjligt men inte senare än 30 minuter efter realtid.
  - b) Information om alla bud på balansenergi från dess planeringsområde(n), anonymiserade när så är nödvändigt, inte senare än 30 minuter efter utgången av den relevanta marknadstidsenheten. Informationen ska omfatta följande:
    - i) Typ av produkt.
    - ii) Giltighetsperiod.
    - iii) Erbjudna volymer.
    - iv) Erbjudna priser.
    - v) Information om huruvida budet förklarades vara icke tillgängligt.
  - c) Information om huruvida budet på balansenergi har omvandlats från en specifik produkt eller från en integrerad planeringsprocess senast 30 minuter efter utgången av den relevanta marknadstidsenheten.
  - d) Information om hur bud på balansenergi från specifika produkter eller från integrerade planeringsprocesser har omvandlats till bud på balansenergi för standardprodukter senast 30 minuter efter utgången av den relevanta marknadstidsenheten.
  - e) Aggregerade uppgifter om bud på balansenergi senast 30 minuter efter utgången av den relevanta marknadstidsenheten, som ska omfatta följande:
    - i) Total volym för erbjudna bud på balansenergi.
    - ii) Total volym för erbjudna bud på balansenergi separat per typ av reserv.
    - iii) Total volym på erbjudna och aktiverade bud på balansenergi separat för standardprodukter och specifika produkter.
    - iv) Volym ej tillgängliga bud separat per typ av reserv.
  - f) Information om erbjudna volymer såväl som erbjudna priser för upphandlad balanskapacitet, anonymiserade i förekommande fall, senast en timme efter det att resultatet av upphandlingen har meddelats anbudsgivarna.
  - g) De ursprungliga villkoren och de villkor som gäller för balansering som avses i artikel 18 minst en månad före ansökan och eventuella ändringar i villkoren omedelbart efter godkännande av den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG.

- h) Information om tilldelning av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med artikel 38 senast 24 timmar efter tilldelningen och inte senare än 6 timmar innan användningen av den tilldelade kapaciteten mellan elområden. Informationen ska omfatta följande:
- i) Datum och klockslag då beslutet om tilldelning gjordes.
  - ii) Tilldelningsperiod.
  - iii) Tilldelade volymer.
  - iv) Marknadsvärden som används som grund för tilldelningsprocessen i enlighet med artikel 39.
- i) Information om användning av tilldelad kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med artikel 38 senast en vecka efter användningen av tilldelad kapacitet mellan elområden. Informationen ska omfatta följande:
- i) Volym av tilldelad och använd kapacitet mellan elområden per marknadstidsenhet.
  - ii) Volym av frisläppt kapacitet mellan elområden för efterföljande tidsramar per marknadstidsenhet.
  - iii) Uppskattade faktiska kostnader för och fördelar med tilldelningsprocessen.
- j) Godkända metoder som avses i artiklarna 40, 41 och 42 minst en månad före ansökan.
- k) Beskrivning av kraven för algoritmer som utvecklats och ändringar till den som avses i artikel 58 minst en månad före ansökan.
- l) Gemensam årlig rapport som avses i artikel 59.

4. Med förbehåll för godkännande i enlighet med artikel 18 får en systemansvarig för överföringssystem underlåta att offentliggöra uppgifter om erbjudna priser och volymer av balanskapacitet eller bud på balansenergi om det kan motiveras av skäl som gäller farhågor för marknadsmissbruk och om det inte är till skada för väl fungerande elmarknader. En systemansvarig för överföringssystemet ska offentliggöra sådana undanhållanden minst en gång per år till den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG.

5. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande ska varje systemansvarig för överföringssystem offentliggöra informationen i enlighet med punkt 3 i ett gemensamt överenskommet harmoniserat format åtminstone genom den centrala plattformen för informationstransparens som inrättats i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) nr 543/2013. Senast fyra månader efter denna förordnings ikraftträdande ska Entso för el uppdatera den förfarandemanual som avses i artikel 5 i förordning (EU) nr 543/2013 och översända den till byrån för dess yttrande, som byrån ska tillhandahålla inom två månader.

Artikel 13

Delegering och tilldelning av uppgifter

1. En systemansvarig för överföringssystem får helt eller delvis delegera en eller flera arbetsuppgifter som den tilldelats i enlighet med denna förordning till en eller flera tredje parter, om den tredje parten kan utföra respektive funktion minst lika effektivt som den systemansvarige för överföringssystemet. Den delegerande systemansvarige för överföringssystemet ska behålla ansvaret för att säkerställa att skyldigheterna enligt denna förordning uppfylls, inbegripet att säkerställa tillgång till den information som behövs för att övervaka de relevanta tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG.

2. Före delegeringen ska den berörda tredje parten tydligt ha visat sin förmåga att uppfylla de delegerade uppgifterna inför den delegerande systemansvarige för överföringssystemet.

3. Om en eller flera av de arbetsuppgifter som anges i denna förordning helt eller delvis delegeras till en tredje part ska den delegerande systemansvarige för överföringssystemet säkerställa att lämpliga sekretessavtal i enlighet med tystnadsplikten för den delegerande systemansvarige för överföringssystemet finns på plats före delegeringen. Efter att helt eller delvis ha delegerat uppgifter till en tredje part måste den delegerande systemansvarige för överföringssystemet underrätta den relevanta tillsynsmyndigheten och offentliggöra detta beslut på internet.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av de uppgifter som har anförtrotts systemansvariga för överföringssystem i enlighet med direktiv 2009/72/EG får en medlemsstat, eller i förekommande fall en relevant tillsynsmyndighet, tilldela uppgifter eller skyldigheter som anförtrotts till systemansvariga för överföringssystem enligt denna förordning till en eller flera tredje parter. Den berörda medlemsstaten, eller i tillämpliga fall den berörda tillsynsmyndigheten, får endast tilldela uppgifter och skyldigheter för de systemansvariga för överföringssystemen som inte kräver direkt samarbete, gemensamt beslutsfattande eller inträdande i avtalsförhållande med systemansvariga för överföringssystem från andra medlemsstater. Före tilldelningen ska den berörda tredje parten visa för medlemsstaten eller, i tillämpliga fall den relevanta tillsynsmyndigheten, dess förmåga att uppfylla den uppgift som ska tilldelas.

5. Om uppgifter och skyldigheter tilldelats en tredje part av en medlemsstat, eller en tillsynsmyndighet, ska hänvisningar till den systemansvarige för överföringssystemet i denna förordning betraktas som en hänvisning till den tilldelade enheten. Den relevanta tillsynsmyndigheten ska säkerställa tillsyn av den tilldelade enheten i fråga om tilldelade uppgifter och skyldigheter.

AVDELNING II

ELBALANS MARKNADEN

KAPITEL 1

Funktioner och ansvarsområden

Artikel 14

Rollen för de systemansvariga för överföringssystem

1. Varje systemansvarig för överföringssystemet ska ansvara för att upphandla balanstjänster från leverantörer av balanstjänster i syfte att säkerställa driftsäkerheten.
2. Varje systemansvarig för överföringssystem ska tillämpa en modell för självdirigering för att fastställa produktions- och förbrukningsplaner. Systemansvariga för överföringssystemet som tillämpar en modell för centraldirigering vid tidpunkten för ikraftträdandet av denna förordning ska anmäla till den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG för att kunna fortsätta att tillämpa en modell för centraldirigering för att fastställa produktions- och förbrukningsplaner. Den relevanta tillsynsmyndigheten ska kontrollera om uppgifterna och ansvarsområdena för den systemansvarige för överföringssystemet överensstämmer med definitionen i artikel 2.18.

Artikel 15

Samarbete med systemansvariga för distributionssystem

1. Systemansvariga för distributionssystem, systemansvariga för överföringssystem, leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter ska samarbeta för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig balansering.
2. Varje systemansvarig för distributionssystemet ska i god tid tillhandahålla all nödvändig information för att kunna göra en avräkning av obalanser till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet i enlighet med de villkor som gäller för balansering i enlighet med artikel 18.
3. Varje systemansvarig för överföringssystemet får, tillsammans med den reserv som ansluter till de systemansvariga för distributionssystem inom kontrollområdet för den systemansvarige för överföringssystemet, gemensamt utarbeta en metod för att fördela kostnader till följd av åtgärder från systemansvariga för distributionssystem i enlighet med punkterna 4 och 5 i artikel 182 i förordning (EU) 2017/1485. Metoden ska möjliggöra en rättvis fördelning av kostnader med beaktande av de berörda parternas ansvar.
4. Systemansvariga för distributionssystem ska till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet rapportera eventuella gränser som definieras i enlighet med punkterna 4 och 5 i artikel 182 i förordning (EU) 2017/1485 som skulle kunna påverka de krav som fastställs i den här förordningen.

Artikel 16

Rollen för leverantörer av balanstjänster

1. En leverantör av balanstjänster ska uppfylla kraven för att tillhandahålla bud på balansenergi eller balanskapacitet som aktiveras eller upphandlas av den anslutande systemansvarige för överföringssystemet eller, i en TSO-BSP-modell, av den avtalande systemansvarige för överföringssystemet. Ett framgångsrikt slutförande av förhandskvalificeringen, som säkerställs av den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och bearbetas i enlighet med artikel 159 och artikel 162 i förordning (EU) 2017/1485 ska anses vara en nödvändig förutsättning för ett framgångsrikt slutförande av kvalificeringsprocessen för att bli en leverantör av balanstjänster i enlighet med den här förordningen.
2. Varje leverantör av balanstjänster ska till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet lämna in sina bud på balanskapacitet som påverkar en eller flera balansansvariga parter.
3. Varje leverantör av balanstjänster som deltar i upphandlingsprocessen för balanskapacitet ska lämna in och ha rätt att uppdatera sina bud på balanskapacitet före stängningstiden i upphandlingsprocessen.
4. Varje leverantör av balanstjänster med ett avtal om balanskapacitet ska till dess anslutande systemansvarige för överföringssystemet lämna in buden på balansenergi eller buden för integrerade planeringsprocesser som motsvarar den volym, de produkter och andra krav som fastställs i avtalet om balanskapacitet.
5. En leverantör av balanstjänster ska ha rätt att till sin anslutande systemansvarige för överföringssystemet lämna in bud på balansenergi från standardprodukter eller specifika produkter eller bud på integrerade planeringsprocesser för vilka den har blivit godkänd i förkvalificeringsprocessen i enlighet med artikel 159 och artikel 162 i förordning (EU) 2017/1485.

6. Priset för buden på balansenergi eller buden på integrerade planeringsprocesser från standardprodukter och specifika produkter i enlighet med punkt 4 får inte fastställas på förhand i ett avtal om balanskapacitet. En systemansvarig för överföringssystemet får föreslå ett undantag från denna bestämmelse i förslaget till de villkor som avser balanseringsstrukturen i enlighet med artikel 18. Ett sådant undantag ska endast gälla för specifika produkter i enlighet med artikel 26.3 b och åtföljas av en motivering som visar på större ekonomisk effektivitet.

7. Det får inte förekomma någon diskriminering mellan bud på balansenergi eller bud på integrerade planeringsprocesser som lämnas in i enlighet med punkt 4 och bud på balansenergi eller bud på integrerade planeringsprocesser som lämnas in i enlighet med punkt 5.

8. För varje produkt för balansenergi eller balanskapacitet ska den enhet som tillhandahåller reserver, den grupp som tillhandahåller reserver, förbrukningsanläggningen eller den tredje parten och tillhörande balansansvariga parter i enlighet med artikel 18.4 d tillhöra samma planeringsområde.

Artikel 17

Rollen för balansansvariga parter

1. Varje balansansvarig part ska i realtid sträva efter att vara balanserad eller hjälpa elkraftssystemet att bli balanserat. Detaljerade krav avseende denna skyldighet ska definieras i förslaget för villkor som avser balansering som inrättats i enlighet med artikel 18.

2. Varje balansansvarig part ska vara ekonomiskt ansvarig för de obalanser som ska avräknas med den anslutande systemansvarige för överföringssystemet.

3. Före stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden får varje balansansvarig part ändra de tidsplaner som krävs för att beräkna sin position i enlighet med artikel 54. Systemansvariga för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering får fastställa särskilda villkor och regler för att ändra tidsplanerna för en balansansvarig part i de villkor som avser balansering som inrättats i enlighet med artikel 18.

4. Efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden får varje balansansvarig part ändra de interna kommersiella planer som krävs för att beräkna sin position enligt artikel 54, i enlighet med de regler som fastställs i de villkor avseende balansering som fastställts i enlighet med artikel 18.

Artikel 18

Villkor avseende balansering

1. Senast sex månader efter denna förordnings ikraftträdande och för alla planeringsområden i en medlemsstat, ska de systemansvariga för överföringssystemen i denna medlemsstat utarbeta ett förslag vad gäller

- a) villkoren för leverantörer av balanstjänster,
- b) villkoren för balansansvariga parter.

Om ett kontrollområde för lastfrekvensreglering omfattar två eller fler systemansvariga för överföringssystem får alla systemansvariga för överföringssystem i det kontrollområdet ta fram ett gemensamt förslag under förutsättning att det godkänns av de relevanta tillsynsmyndigheterna.

2. Villkoren i enlighet med punkt 1 ska också omfatta regler för tillfälligt avbrytande och återupptagande av marknadsaktiviteter i enlighet med artikel 36 i förordning (EU) 2017/2196 och regler för avräkning i fråga om det tillfälliga avbrytandet av marknadsaktiviteterna i enlighet med artikel 39 i förordning (EU) 2017/2196 så snart som de är godkända i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) 2017/2196.

3. Vid utarbetandet av förslagen för villkor för leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter, ska varje systemansvarig för överföringssystem

- a) samordna med de systemansvariga för överföringssystem och systemansvariga för distributionssystem som kan påverkas av dessa villkor,
- b) respektera de ramar för inrättandet av europeiska plattformar för utbyte av balansenergi och för processen för nettning av obalanser i enlighet med artiklarna 19, 20, 21 och 22,
- c) samarbeta med andra systemansvariga för distributionssystem och andra berörda parter under utarbetandet av förslaget och beakta deras synpunkter utan att det påverkar det offentliga samrådet i enlighet med artikel 10.

4. Villkoren för leverantörer av balansjänster ska
  - a) definiera rimliga och berättigade krav för tillhandahållande av balansjänster,
  - b) möjliggöra en aggregering av förbrukningsanläggningar, energilagringsanläggningar och kraftproduktionsanläggningar i ett planeringsområde för att erbjuda balansjänster, med förbehåll för de villkor som avses i punkt 5 c,
  - c) göra det möjligt för ägare av förbrukningsanläggningar, tredje parter och ägare av kraftproduktionsanläggningar från konventionella och förnybara energikällor samt ägare av energilagringenheter att bli leverantörer av balansjänster,
  - d) kräva att varje bud på balansenergi från en leverantör av balansjänster tilldelas en eller flera balansansvariga parter för att möjliggöra beräkningen av en obalansjustering i enlighet med artikel 49.
5. Villkoren för leverantörer av balansjänster ska innehålla
  - a) reglerna för kvalificeringsprocessen för att bli en leverantör av balansjänster i enlighet med artikel 16,
  - b) reglerna, kraven och tidsplanerna för upphandling och överföring av balanskapacitet i enlighet med artiklarna 32, 33 och 34,
  - c) reglerna och villkoren för aggregering av förbrukningsanläggningar, energilagringsanläggningar och kraftproduktionsanläggningar i ett planeringsområde för att bli en leverantör av balansjänster,
  - d) kraven på data och information som ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och, i förekommande fall, till den reserv som ansluter till den systemansvarige för distributionssystemet under förkvalificeringsprocessen och driften av balansmarknaden,
  - e) reglerna och villkoren för tilldelning av varje bud på balansenergi från en leverantör av balansjänster till en eller flera balansansvariga parter enligt punkt 4 d,
  - f) kraven på data och information som ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och, i förekommande fall, till den reserv som ansluter till den systemansvarige för distributionssystemet för att utvärdera bestämmelserna för balansjänster i enlighet med artikel 154.1, artikel 154.8, artikel 158.1 e, artikel 158.4 b, artikel 161.1 f och artikel 161.4 b i förordning (EU) 2017/1485,
  - g) definitionen av en plats för varje standardprodukt och varje specifik produkt med beaktande av punkt 5 c,
  - h) reglerna för fastställandet av den volym balansenergi som ska avräknas med leverantören av balansjänster i enlighet med artikel 45,
  - i) reglerna för avräkning av leverantörer av balansjänster som definieras i enlighet med kapitlen 2 och 5 i avdelning V,
  - j) en maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen av balansenergi med en leverantör av balansenergi i enlighet med artikel 45, för en viss avräkningsperiod för obalanser,
  - k) konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för leverantörer av balansjänster.
6. Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla
  - a) definitionen av balansansvar för varje anslutning, på ett sådant sätt att man undviker luckor eller överlappningar i balansansvar hos olika marknadsaktörer som tillhandahåller tjänster till den anslutningen,
  - b) kraven för att bli en balansansvarig part,
  - c) kravet att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser och att obalanserna ska avräknas med den anslutande systemansvarige för överföringssystemet,
  - d) kraven på data och information ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet för att beräkna obalanserna,
  - e) reglerna för balansansvariga parter att ändra sina planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden i enlighet med punkterna 3 och 4 i artikel 17,

- f) reglerna för avräkning av balansansvariga parter som definieras i enlighet med kapitel 4 i avdelning V,
- g) avgränsningen av ett område för obalans i enlighet med artikel 54.2 och ett område för obalanspris,
- h) en maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen av obalanser med balansansvariga parter för en viss avräkningsperiod för obalanser i enlighet med artikel 54,
- i) konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för balansansvariga parter,
- j) en skyldighet för balansansvariga parter att lämna in eventuella ändringar av positionen till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet,
- k) reglerna för avräkning i enlighet med artiklarna 52, 53, 54 och 55,
- l) i förekommande fall, bestämmelserna om uteslutning av obalanser från avräkningen av obalanser i samband med införandet av rampbegränsningar för minskning av deterministiska frekvensavvikelser i enlighet med artikel 137.4 i förordning (EU) 2017/1485.

7. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystemet får inkludera följande delar i förslaget till villkoren för leverantörer av balanstjänster eller villkoren för balansansvariga parter:

- a) Ett krav på att leverantörerna av balanstjänster tillhandahåller information om outnyttjad produktionskapacitet och andra balansresurser från leverantörer av balanstjänster, efter stängningstiden för dagen före-marknaden och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden.
- b) När det är berättigat, ett krav på att leverantörerna av balanstjänster ska erbjuda den outnyttjade produktionskapaciteten eller andra balansresurser genom bud på balansenergi eller bud på integrerade planeringsprocesser på balansmarknaderna efter stängningstiden för dagen före-marknaden, utan att det påverkar möjligheten för leverantörer av balanstjänster att ändra sina bud på balansenergi före stängningstiden för kapacitetstilldelning av balansenergi eller stängningstiden för den integrerade planeringsprocessen till följd av handel inom intradagsmarknaden.
- c) När det är berättigat, ett krav på att leverantörer av balanstjänster ska erbjuda den outnyttjade produktionskapaciteten eller andra balansresurser genom bud på balansenergi eller bud på integrerade planeringsprocesser på balansmarknaderna efter stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden.
- d) Specifika krav med avseende på den position som de balansansvariga parterna har lämnat in efter tidsramen för dagen före-marknaden för att säkerställa att summan av deras interna och externa kommersiella handelsplaner är lika med summan av de fysiska produktionsplanerna och förbrukningsplanerna, med hänsyn till kompensation för elektriska förluster, där det är relevant.
- e) Ett undantag från att offentliggöra information om de erbjudna priserna för buden på balansenergi eller balanskapacitet på grund av farhågor för marknadsmissbruk i enlighet med artikel 12.4.
- f) Ett undantag för specifika produkter som definieras i artikel 26.3 b att i förväg bestämma priset för bud på balansenergi från ett avtal om balanskapacitet i enlighet med artikel 16.6.
- g) En ansökan om användning av dubbel prissättning för alla obalanser som bygger på de villkor som fastställs i enlighet med artikel 52.2 d i och metoden för tillämpning av dubbel prissättning i enlighet med artikel 52.2 d ii.

8. Systemansvariga för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering ska också inkludera följande delar i villkoren för balansering:

- a) Stängningstiden för den integrerade planeringsprocessen i enlighet med artikel 24.5.
- b) Reglerna för uppdatering av buden på integrerade planeringsprocesser efter varje stängningstid för den integrerade planeringsprocessen i enlighet med artikel 24.6.
- c) Reglerna för att använda buden på integrerade planeringsprocesser före stängningstiden för balansenergi i enlighet med artikel 24.7.
- d) Reglerna för omvandling av bud på integrerade planeringsprocesser i enlighet med artikel 27.

9. Varje systemansvarig för överföringssystem ska övervaka att alla parter uppfyller de krav som fastställs i villkoren för balansering inom sitt planeringsområde eller sina planeringsområden.

KAPITEL 2

Europeiska plattformar för utbyte av balansenergi

Artikel 19

Europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver

1. Senast sex månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem som genomför reserversättningsprocessen i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485 utarbeta ett förslag till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver.
2. Den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver, som drivs av systemansvariga för överföringssystem eller genom en enhet som de systemansvariga för överföringssystemen skapar själva, ska vara baserad på gemensamma styrningsprinciper och affärsprocesser och ska bestå av åtminstone funktionen för aktiveringsoptimering och funktionen för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem. Den europeiska plattformen ska tillämpa en multilateral TSO-TSO-modell med gemensamma rangordningslistor för att utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för ersättningsreserver, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14.
3. Förslaget i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:
  - a) Utformningen på hög nivå av den europeiska plattformen.
  - b) Planen och tidsramarna för genomförandet av den europeiska plattformen.
  - c) Definitionen av de funktioner som krävs för att driva den europeiska plattformen.
  - d) De föreslagna reglerna om styrning och drift av den europeiska plattformen, baserade på principen om icke-diskriminering och säkerställande av rättvis behandling av alla deltagande systemansvariga för överföringssystem och att ingen systemansvarig för överföringssystem drar nytta av oerättigade ekonomiska fördelar genom deltagande i den europeiska plattformens funktioner.
  - e) Den föreslagna utformningen av den enhet eller de enheter som kommer att utföra de uppgifter som fastställs i förslaget. Om de systemansvariga för överföringssystem föreslår att fler än en enhet ska utses, ska förslaget visa och säkerställa följande:
    - i) En sammanhängande fördelning av funktionerna till de enheter som driver den europeiska plattformen. Förslaget ska fullt ut beakta behovet av att samordna de olika funktioner som tilldelats de enheter som driver den europeiska plattformen.
    - ii) Att det föreslagna upplägget för den europeiska plattformen och fördelningen av funktioner säkerställer en effektiv och ändamålsenlig styrning, drift och tillsyn av den europeiska plattformen samt stöder målen i den här förordningen.
    - iii) En ändamålsenlig samordnings- och beslutsprocess för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter mellan enheter som driver den europeiska plattformen.
  - f) Ramen för harmonisering av de villkor som avser balansering och som fastställts i enlighet med artikel 18.
  - g) De detaljerade principerna för fördelning av gemensamma kostnader, inklusive detaljerad kategorisering av gemensamma kostnader, i enlighet med artikel 23.
  - h) Stängningstiden för balansenergi för alla standardprodukter för ersättningsreserver i enlighet med artikel 24.
  - i) Definitionen av standardprodukter för balansenergi från ersättningsreserver i enlighet med artikel 25.
  - j) Stängningstiden för inlämnande av energibud från systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 29.13.
  - k) De gemensamma rangordningslistor som ska organiseras av den gemensamma funktionen för aktiveringsoptimering i enlighet med artikel 31.
  - l) Beskrivningen av den algoritm som ligger till grund för hur funktionen för aktiveringsoptimering hanterar buden på balansenergi från alla standardprodukter för ersättningsreserver i enlighet med artikel 58.
4. Senast sex månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver ska alla systemansvariga för överföringssystem som genomför processen för reserversättning i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485 utse den föreslagna enhet eller de föreslagna enheter som har anförtrotts att driva den europeiska plattformen i enlighet med punkt 3e.

5. Senast ett år efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver, ska alla systemansvariga för överföringssystem som genomför processen för reserversättning i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485 och som har minst en sammanlänkad angränsande systemansvarig för överföringssystem som genomför processen för reserversättning genomföra och driftsätta den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver. De ska använda den europeiska plattformen för att

- a) lämna in alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för ersättningsreserver,
- b) utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för ersättningsreserver, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14,
- c) sträva efter att uppfylla alla sina behov av balansenergi från ersättningsreserver.

Artikel 20

Europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering

1. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering.

2. Den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, som drivs av systemansvariga för överföringssystem eller genom en enhet som de systemansvariga för överföringssystemen skapar själva, ska vara baserad på gemensamma styrningsprinciper och affärsprocesser och ska bestå av minst funktionen för aktiveringsoptimering och funktionen för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem. Denna europeiska plattform ska tillämpa en multilateral TSO-TSO-modell med gemensamma rangordningslistor för att utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14.

3. Förslaget i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:

- a) Utformningen på hög nivå av den europeiska plattformen.
- b) Planen och tidsramarna för genomförandet av den europeiska plattformen.
- c) Definitionen av de funktioner som krävs för att driva den europeiska plattformen.
- d) De föreslagna reglerna om styrning och drift av den europeiska plattformen, baserade på principen om icke-diskriminering och säkerställande av rättvis behandling av alla deltagande systemansvariga för överföringssystem och att ingen systemansvarig för överföringssystem drar nytta av ooberättigade ekonomiska fördelar genom deltagande i den europeiska plattformens funktioner.
- e) Den föreslagna utformningen av den enhet eller de enheter som kommer att utföra de uppgifter som fastställs i förslaget. Om de systemansvariga för överföringssystem föreslår att fler än en enhet ska utses, ska förslaget visa och säkerställa följande:
  - i) En sammanhängande fördelning av funktionerna till de enheter som driver den europeiska plattformen. Förslaget ska fullt ut beakta behovet av att samordna de olika funktioner som tilldelats de enheter som driver den europeiska plattformen.
  - ii) Att det föreslagna upplägget för den europeiska plattformen och fördelningen av funktioner säkerställer en effektiv och ändamålsenlig styrning, drift och tillsyn av den europeiska plattformen samt stöder målen i den här förordningen.
  - iii) En ändamålsenlig samordnings- och beslutsprocess för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter mellan enheter som driver den europeiska plattformen.
- f) Ramen för harmonisering av de villkor som avser balansering och som fastställts i enlighet med artikel 18.
- g) De detaljerade principerna för fördelning av gemensamma kostnader, inklusive detaljerad kategorisering av gemensamma kostnader, i enlighet med artikel 23.
- h) Stängningstiden för balansenergi för alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering i enlighet med artikel 24.
- i) Definitionen av standardprodukter för balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering i enlighet med artikel 25.

- j) Stängningstiden för inlämnande av energibud från systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 29.13.
- k) De gemensamma rangordningslistor som ska organiseras av den gemensamma funktionen för aktiveringsoptimering i enlighet med artikel 31.
- l) Beskrivningen av den algoritm som ligger till grund för hur funktionen för aktiveringsoptimering hanterar buden på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering i enlighet med artikel 58.
4. Senast sex månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering ska alla systemansvariga för överföringssystem utse den föreslagna enhet eller de föreslagna enheter som har anförtrotts att driva den europeiska plattformen i enlighet med punkt 3 e.
5. Senast 18 månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering får alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till ändring av den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering i enlighet med punkt 1. Föreslagna ändringar ska stödjas av en kostnads-nyttöanalys som utförs av alla systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 61. Förslaget ska anmälas till kommissionen.
6. Senast 30 månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, eller senast tolv månader efter godkännandet av förslaget till ändring av den europeiska plattformen om alla systemansvariga för överföringssystem lämnar in ett förslag till ändring av den europeiska plattformen i enlighet med punkt 5, ska alla systemansvariga för överföringssystem genomföra och driftsätta den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, och de ska använda den europeiska plattformen för att
- a) lämna in alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering,
- b) utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14,
- c) sträva efter att uppfylla alla sina behov av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering.

Artikel 21

Europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering

1. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering.
2. Den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering, som drivs av systemansvariga för överföringssystem eller genom en enhet som de systemansvariga för överföringssystemen skapar själva, ska vara baserad på gemensamma styrningsprinciper och affärsprocesser och ska åtminstone bestå av funktionen för aktiveringsoptimering och funktionen för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem. Denna europeiska plattform ska tillämpa en multilateral TSO-TSO-modell med gemensamma rangordningslistor för att utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14.
3. Förslaget i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:
- a) Utformningen på hög nivå av den europeiska plattformen.
- b) Planen och tidsramarna för genomförandet av den europeiska plattformen.
- c) Definitionen av de funktioner som krävs för att driva den europeiska plattformen.
- d) De föreslagna reglerna om styrning och drift av den europeiska plattformen, baserade på principen om icke-diskriminering och säkerställande av rättvis behandling av alla deltagande systemansvariga för överföringssystem och att ingen systemansvarig för överföringssystem drar nytta av oerbättrade ekonomiska fördelar genom deltagande i den europeiska plattformens funktioner.

- e) Den föreslagna utformningen av den enhet eller de enheter som kommer att utföra de uppgifter som fastställs i förslaget. Om de systemansvariga för överföringssystem föreslår att fler än en enhet ska utses, ska förslaget visa och säkerställa följande:
- i) En sammanhängande fördelning av funktionerna till de enheter som driver den europeiska plattformen. Förslaget ska fullt ut beakta behovet av att samordna de olika funktioner som tilldelats de enheter som driver den europeiska plattformen.
  - ii) Att det föreslagna upplägget för den europeiska plattformen och fördelningen av funktioner säkerställer en effektiv och ändamålsenlig styrning, drift och tillsyn av den europeiska plattformen samt stöder målen i den här förordningen.
  - iii) En ändamålsenlig samordnings- och beslutsprocess för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter mellan enheter som driver den europeiska plattformen.
- f) Ramen för harmonisering av de villkor som avser balansering och som fastställts i enlighet med artikel 18.
- g) De detaljerade principerna för fördelning av gemensamma kostnader, inklusive detaljerad kategorisering av gemensamma kostnader, i enlighet med artikel 23.
- h) Stängningstiden för balansenergi för alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering i enlighet med artikel 24.
- i) Definitionen av standardprodukter för balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering i enlighet med artikel 25.
- j) Stängningstiden för inlämnande av energibud från systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 29.13.
- k) De gemensamma rangordningslistor som ska organiseras av den gemensamma funktionen för aktiveringsoptimering i enlighet med artikel 31.
- l) Beskrivningen av den algoritm som ligger till grund för hur funktionen för aktiveringsoptimering hanterar buden på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering i enlighet med artikel 58.
4. Senast sex månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering ska alla systemansvariga för överföringssystem utse den föreslagna enhet eller de föreslagna enheter som har anförtratts att driva den europeiska plattformen i enlighet med punkt 3 e.
5. Senast 18 månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering får alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till ändring av den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering i enlighet med punkt 1 och de principer som fastställs i punkt 2. Föreslagna ändringar ska stödjas av en kostnads-nyttoanalys som utförs av alla systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 61. Förslaget ska anmälas till kommissionen.
6. Senast 30 månader från godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering, eller senast tolv månader efter godkännandet av förslaget till ändring av den europeiska plattformen om alla systemansvariga för överföringssystem lämnar in ett förslag till ändring av den europeiska plattformen i enlighet med punkt 5, ska alla systemansvariga för överföringssystem som genomför den automatiska frekvensåterställningsprocessen i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485 genomföra och driftsätta den europeiska plattformen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering och de ska använda den europeiska plattformen för att
- a) lämna in alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering,
  - b) utbyta alla bud på balansenergi från alla standardprodukter för frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering, med undantag för bud som inte är tillgängliga i enlighet med artikel 29.14,
  - c) sträva efter att uppfylla alla sina behov av balansenergi från frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering.

Artikel 22

Europeiska plattformen för processen för nettning av obalanser

1. Senast sex månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till genomföranderam för en europeisk plattform för processen för nettning av obalanser.

2. Den europeiska plattformen för processen för nettning av obalanser, som drivs av systemansvariga för överföringssystem eller genom en enhet som de systemansvariga för överföringssystemen skapar själva, ska vara baserad på gemensamma styrningsprinciper och affärsprocesser och ska åtminstone bestå av funktionen för processen för nettning av obalanser och funktionen för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem. Den europeiska plattformen ska tillämpa en multilateral TSO-TSO-modell för att genomföra processen för nettning av obalanser.
3. Förslaget i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:
  - a) Utformningen på hög nivå av den europeiska plattformen.
  - b) Planen och tidsramarna för genomförandet av den europeiska plattformen.
  - c) Definitionen av de funktioner som krävs för att driva den europeiska plattformen.
  - d) De föreslagna reglerna om styrning och drift av den europeiska plattformen, baserade på principen om icke-diskriminering och säkerställande av rättvis behandling av alla deltagande systemansvariga för överföringssystem och att ingen systemansvarig för överföringssystem drar nytta av oberättigade ekonomiska fördelar genom deltagande i den europeiska plattformens funktioner.
  - e) Den föreslagna utformningen av den enhet eller de enheter som kommer att utföra de uppgifter som fastställs i förslaget. Om de systemansvariga för överföringssystem föreslår att fler än en enhet ska utses, ska förslaget visa och säkerställa följande:
    - i) En sammanhängande fördelning av funktionerna till de enheter som driver den europeiska plattformen. Förslaget ska fullt ut beakta behovet av att samordna de olika funktioner som tilldelats de enheter som driver den europeiska plattformen.
    - ii) Att det föreslagna upplägget för den europeiska plattformen och fördelningen av funktioner säkerställer en effektiv och ändamålsenlig styrning, drift och tillsyn av den europeiska plattformen samt stöder målen i den här förordningen.
    - iii) En ändamålsenlig samordnings- och beslutsprocess för att lösa eventuella meningsskiljaktigheter mellan enheter som driver den europeiska plattformen.
  - f) Ramen för harmonisering av de villkor som avser balansering och som fastställts i enlighet med artikel 18.
  - g) De detaljerade principerna för fördelning av gemensamma kostnader, inklusive detaljerad kategorisering av gemensamma kostnader, i enlighet med artikel 23.
  - h) En beskrivning av den algoritm som ligger till grund för processen för nettning av obalanser i enlighet med artikel 58.
4. Senast sex månader efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för processen för nettning av obalanser ska alla systemansvariga för överföringssystem utse den föreslagna enhet eller de föreslagna enheter som har anförtrotts att driva den europeiska plattformen i enlighet med punkt 3 e.
5. Senast ett år efter godkännandet av förslaget till genomföranderam för en europeisk plattform för processen för nettning av obalanser ska alla systemansvariga för överföringssystem som genomför den automatiska processen för frekvensåterställning i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485 genomföra och driftsätta den europeiska plattformen för processen för nettning av obalanser. De ska använda den europeiska plattformen för att utföra processen för nettning av obalanser, åtminstone när det gäller synkronområdet för kontinentala Europa.

Artikel 23

Kostnadsdelning mellan systemansvariga för överföringssystem i olika medlemsstater

1. Alla systemansvariga för överföringssystem ska tillhandahålla en årlig rapport till de relevanta tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG, där kostnaderna för att inrätta, ändra och driva de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19, 20, 21 och 22 förklaras i detalj. Denna rapport ska offentliggöras av byrån, med vederbörligt beaktande av känsliga affärsuppgifter.
2. De kostnader som avses i punkt 1 ska brytas ned i
  - a) gemensamma kostnader till följd av samordnade insatser från alla systemansvariga för överföringssystem som deltar i respektive plattformar,
  - b) regionala kostnader till följd av insatser från flera men inte alla systemansvariga för överföringssystem som deltar i respektive plattformar,
  - c) nationella kostnader till följd av insatser från de systemansvariga för överföringssystemen i den medlemsstaten som deltar i respektive plattformar.

3. Gemensamma kostnader som avses i punkt 2 a ska delas mellan de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater och tredjeländer som deltar i de europeiska plattformarna. För att beräkna det belopp som ska betalas av de systemansvariga för överföringssystemen i varje medlemsstat, och i förekommande fall tredjeland, ska en åttondel av de gemensamma kostnaderna fördelas lika mellan varje medlemsstat och tredjeland, fem åttondelar fördelas mellan varje medlemsstat och tredjeland i proportion till deras förbrukning och två åttondelar delas lika mellan de deltagande systemansvariga för överföringssystemen i enlighet med punkt 2 a. Medlemsstatens andel av kostnaderna ska bäras av den systemansvarige för överföringssystemet eller de systemansvariga för överföringssystemen som är verksamma i den medlemsstatens territorium. Om flera systemansvariga för överföringssystem är verksamma i en medlemsstat, ska medlemsstatens andel av kostnaderna fördelas mellan de systemansvariga för överföringssystemen i förhållande till förbrukningen i deras kontrollområden.
4. Beräkningen av gemensamma kostnader ska regelbundet anpassas för att ta hänsyn till förändringar i de gemensamma kostnaderna eller förändringar bland de deltagande systemansvariga för överföringssystemen.
5. Systemansvariga för överföringssystem som samarbetar i en viss region ska tillsammans komma överens om ett förslag till fördelning av regionala kostnader i enlighet med punkt 2 b. Förslaget ska sedan godkännas individuellt av de relevanta tillsynsmyndigheterna i varje medlemsstat och, i tillämpliga fall, tredje land i regionen. Systemansvariga för överföringssystem som samarbetar i en viss region får som alternativ använda den form av kostnadsdelning som anges i punkt 3.
6. Principerna för kostnadsdelning ska tillämpas på kostnader som bidrar till att inrätta, ändra och driva de europeiska plattformarna från godkännandet av förslaget till de relevanta genomföranderamarna i enlighet med artiklarna 19.1, 20.1, 21.1 och 22.1. Om det i genomföranderamarna föreslås att befintliga projekt ska utvecklas till en europeisk plattform får alla systemansvariga för överföringssystem som deltar i de befintliga projekten föreslå att en del av de anskaffningskostnader som uppkom före godkännandet av förslaget för genomföranderamarna och som har direkt anknytning till utvecklingen och genomförandet av detta projekt och bedöms vara rimliga, effektiva och proportionerliga, ska anses vara en del av de gemensamma kostnaderna i enlighet med punkt 2 a.

Artikel 24

Stängningstid för balansenergi

1. Som en del av förslagen i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21 ska alla systemansvariga för överföringssystem harmonisera stängningstiden för balansenergi för standardprodukter på unionsnivå, åtminstone för var och en av följande processer:
  - a) Ersättningsreserver.
  - b) Frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering.
  - c) Frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering.
2. Stängningstiden för balansenergi ska
  - a) vara så nära realtid som möjligt,
  - b) inte ligga före stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden,
  - c) säkerställa att det finns tillräckligt med tid för de nödvändiga balanseringsprocesserna.
3. Efter stängningstiden för balansenergi ska det inte längre vara tillåtet för leverantörer av balanstjänster att lämna in eller uppdatera sina bud på balansenergi.
4. Efter stängningstiden för balansenergi ska leverantörer av balanstjänster utan onödigt dröjsmål rapportera till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet eventuella icke tillgängliga volymer i bud på balansenergi i enlighet med artikel 158.4 b och artikel 161.4 b i förordning (EU) 2017/1485. Om leverantören av balanstjänster har en anslutningspunkt till en systemansvarig för distributionssystem, och om så krävs av den systemansvarige för distributionssystemet, ska leverantören av balanstjänster också rapportera alla tillgängliga volymer i bud på balansenergi till den systemansvarige för distributionssystemet utan onödigt dröjsmål.
5. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande ska varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering definiera minst en stängningstid för den integrerade planeringsprocessen som
  - a) ska göra det möjligt för leverantörer av balanstjänster att uppdatera sina bud i den integrerade planeringen så nära realtid som möjligt,
  - b) inte får vara längre än åtta timmar före realtid,
  - c) ska fastställas före stängningstiden för inlämnande av energibud från den systemansvarige för överföringssystemet.

6. Efter varje stängningstid för den integrerade planeringsprocessen får budet på den integrerade planeringsprocessen endast ändras i enlighet med de regler som definieras av den anslutande systemansvarige för överföringssystemet i enlighet med de villkor för leverantörer av balanstjänster som fastställts i enlighet med artikel 18. Dessa regler ska genomföras innan den anslutande systemansvarige för överföringssystemet ansluter sig till någon process för utbyte av balansenergi och de ska göra det möjligt för leverantörer av balanstjänster att uppdatera sina bud i den integrerade planeringen i möjligaste mån fram till stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden, samtidigt som man säkerställer

- a) den ekonomiska effektiviteten av den integrerade planeringsprocessen,
- b) driftsäkerheten,
- c) förenligheten mellan alla iterationer av den integrerade planeringsprocessen,
- d) rättvis och lika behandling av alla leverantörer av balanstjänster i planeringsområdet,
- e) att det inte finns någon negativ inverkan på den integrerade planeringsprocessen.

7. Varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering ska fastställa reglerna för användning av bud på integrerade planeringsprocesser före stängningstiden för balansenergi i enlighet med artikel 18.8 c för att

- a) säkerställa att den systemansvarige för överföringssystemet uppfyller kraven på reservkapacitet i realtid,
- b) säkerställa att det finns tillräckligt med resurser för att lösa interna överbelastningar,
- c) säkerställa möjligheten av genomförbar dirigering av kraftproduktionsanläggningar och förbrukningsanläggningar i realtid.

Artikel 25

Krav för standardprodukter

1. Standardprodukter för balansenergi ska utvecklas som en del av förslagen till genomföranderamarna för de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21. Efter godkännande av varje genomföranderam och inte senare än den tidpunkt då en systemansvarig för överföringssystem använder respektive europeisk plattform ska den systemansvarige för överföringssystemet endast använda standardiserade och, när det är berättigat, specifika balansenergi-produkter för att upprätthålla systemets balans i enlighet med artikel 127, artikel 157 och artikel 160 i förordning (EU) 2017/1485.

2. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till en förteckning över standardprodukter för balanskapacitet för frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver.

3. Minst en gång vartannat år ska alla systemansvariga för överföringssystem göra en översyn av förteckningen över standardprodukter för balansenergi och balanskapacitet. Översynen av standardprodukter ska ta hänsyn till

- a) de mål som anges i artikel 3.1,
- b) i förekommande fall föreslagna ändringar i förteckningen över standardprodukter och antalet gemensamma rangordningslistor i enlighet med artikel 31.2,
- c) de resultatindikatorer som anges i artikel 59.4.

4. Förteckningen över standardprodukter för balansenergi och balanskapacitet får innehålla åtminstone följande egenskaper för ett bud på en standardprodukt:

- a) Förberedelsetid.
- b) Rampperiod.
- c) Tid för full aktivering.
- d) Största och minsta volym.
- e) Deaktiveringstid.
- f) Minimi- och maximilängd för leveransperioden.
- g) Giltighetsperiod.
- h) Typ av aktivering.

5. Förteckningen över standardprodukter för balansenergi och balanskapacitet ska åtminstone omfatta följande varierande egenskaper hos en standardprodukt som ska fastställas av leverantörerna av balanstjänster under förkvalificeringen eller när de lämnar in budet för standardprodukten:

- a) Budets pris.
- b) Delbarhet.
- c) Lokalisering.
- d) Minsta tid mellan slutet på deaktiveringstiden och följande aktivering.

6. Standardprodukterna för balansenergi och balanskapacitet ska

- a) säkerställa en effektiv standardisering, främja gränsöverskridande konkurrens och likviditet och undvika en onödig fragmentering av marknaden,
- b) underlätta deltagandet för ägare av förbrukningsanläggningar, tredje parter och ägare av kraftproduktionsanläggningar från förnybara energikällor samt ägare av energilagringssystem att bli leverantörer av balanstjänster.

Artikel 26

Krav för specifika produkter

1. Efter godkännande av genomföranderamarna för de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21 får varje systemansvarig för överföringssystem utarbeta ett förslag för att definiera och använda specifika produkter för balansenergi och balanskapacitet. Detta förslag ska åtminstone omfatta

- a) en definition av specifika produkter och den tidsperiod under vilken de kommer att användas,
- b) en demonstration av att standardprodukter inte är tillräckliga för att säkerställa driftsäkerheten och upprätthålla systembalansen på ett effektivt sätt eller en demonstration av att en del balansresurser inte kan delta på balansmarknaden genom standardprodukter,
- c) en beskrivning av de åtgärder som föreslagits för att minimera användningen av specifika produkter med tanke på ekonomisk effektivitet,
- d) i förekommande fall, reglerna för att omvandla buden på balansenergi från specifika produkter till bud på balansenergi från standardprodukter,
- e) i förekommande fall, information om processen för omvandling av bud på balansenergi från specifika produkter till bud på balansenergi från standardprodukter och information om på vilken gemensam rangordningslista omvandlingen kommer att äga rum,
- f) en demonstration av att de specifika produkterna inte ger upphov till betydande ineffektivitet och snedvridningar på balansmarknaden inom och utanför planeringsområdet.

2. Varje systemansvarig för överföringssystemet som använder specifika produkter ska minst vartannat år se över behovet av att använda specifika produkter i enlighet med de kriterier som fastställs i punkt 1.

3. De specifika produkterna ska införas parallellt med införandet av standardprodukterna. Efter användningen av de specifika produkterna får den systemansvarige för överföringssystemet alternativt

- a) omvandla buden på balansenergi från specifika produkter till bud på balansenergi från standardprodukter,
- b) aktivera buden på balansenergi från specifika produkter lokalt utan att utbyta dem.

4. Reglerna för omvandling av bud på balansenergi från specifika produkter till bud på balansenergi från standardprodukter, i enlighet med punkt 1 d ska

- a) vara rättvisa, öppna och icke-diskriminerande,
- b) inte skapa hinder för utbyte av balanstjänster,
- c) garantera ekonomisk neutralitet för systemansvariga för överföringssystem.

Artikel 27

Omvandling av bud i en modell för centraldirigering

1. Varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering ska använda buden på integrerade planeringsprocesser för utbyte av balanstjänster eller för delning av reserver.

2. Varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering ska använda de bud på den integrerade planeringsprocessen som är tillgängliga för förvaltning i realtid av systemet för att tillhandahålla balanstjänster till andra systemansvariga för överföringssystem, med respekt för driftsäkerhetsbegränsningar.
3. Varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för centraldirigering ska i den mån det är möjligt omvandla buden på den integrerade planeringsprocessen enligt punkt 2 till standardprodukter med beaktande av driftsäkerheten. Reglerna för omvandling av bud på integrerade planeringsprocesser till standardprodukter ska
  - a) vara rättvisa, öppna och icke-diskriminerande,
  - b) inte skapa hinder för utbyte av balanstjänster,
  - c) garantera ekonomisk neutralitet för systemansvariga för överföringssystem.

Artikel 28

Reservförfaranden

1. Varje systemansvarig för överföringssystem ska säkerställa att det finns alternativa lösningar på plats, i fall de förfaranden som avses i punkterna 2 och 3 misslyckas.
2. Om upphandlingen av balanstjänster misslyckas ska de berörda systemansvariga för överföringssystemen upprepa upphandlingsprocessen. Systemansvariga för överföringssystem ska så snart som möjligt informera marknadsaktörerna om att reservförfaranden kommer att användas.
3. Om den samordnade aktiveringen av balansenergi misslyckas får varje systemansvarig för överföringssystem avvika från aktiveringen enligt den gemensamma rangordningslistan och ska informera marknadsaktörerna så snart som möjligt.

AVDELNING III

UPPHANDLING AV BALANSTJÄNSTER

KAPITEL 1

Balansenergi

Artikel 29

Aktivering av bud på balansenergi från den gemensamma rangordningslistan

1. För att upprätthålla systemets balans i enlighet med artikel 127, artikel 157 och artikel 160 i förordning (EU) 2017/1485 ska varje systemansvarig för överföringssystem använda kostnadseffektiva bud på balansenergi som är tillgängliga för leverans i dess kontrollområde som bygger på gemensamma rangordningslistor, eller en annan modell såsom fastställts med förslaget från alla systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 21.5.
2. Systemansvariga för överföringssystemen får inte aktivera bud på balansenergi före motsvarande stängningstid för balansenergi, utom i skärpt drifttillstånd eller nöddrifttillstånd när sådana aktiveringar bidrar till att minska svårighetsgraden av dessa systemdrifttillstånd och utom när buden tjänar andra syften än balansering i enlighet med punkt 3.
3. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till en metod för klassificering av aktiveringsändamål avseende buden på balansenergi. Denna metod ska
  - a) beskriva alla möjliga ändamål för aktivering av bud på balansenergi,
  - b) definiera kriterier för klassificering av varje möjligt aktiveringsändamål.
4. För varje bud på balansenergi som aktiveras från den gemensamma rangordningslistan ska den systemansvarige för överföringssystemet som aktiverar budet definiera aktiveringsändamålet baserat på metoden i enlighet med punkt 3. Aktiveringsändamålet ska anmälas och synliggöras för alla systemansvariga för överföringssystem genom funktionen för aktiveringsoptimering.
5. I händelse av aktivering av bud på balansenergi som avviker från resultaten av funktionen för aktiveringsoptimering ska den systemansvarige för överföringssystemet i god tid offentliggöra informationen om orsakerna till förekomsten av en sådan avvikelse.
6. Begäran om aktivering av ett bud på balansenergi från funktionen för aktiveringsoptimering ska ålägga den begärande systemansvarige för överföringssystemet och den anslutande systemansvarige för överföringssystemet att godta ett garanterat utbyte av balansenergi. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem ska säkerställa aktiveringen av det bud på balansenergi som valts ut genom funktionen för aktiveringsoptimering. Balansenergin ska avräknas i enlighet med artikel 50 och mellan den anslutande systemansvarige för överföringssystemet och leverantören av balanstjänster i enlighet med kapitel 2 i avdelning V.

7. Aktiveringen av buden på balansenergi ska baseras på en TSO-TSO-modell med en gemensam rangordningslista.
8. Varje systemansvarig för överföringssystem ska lämna in alla uppgifter som krävs för att algoritmen i artikel 58.1 och 58.2 ska fungera till funktionen för aktiveringsoptimering i enlighet med de bestämmelser som fastställts i enlighet med artikel 31.1.
9. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem ska före stängningstiden för inlämnande av energibud från den systemansvarige för överföringssystemet lämna in alla bud på balansenergi som erhållits från leverantörerna av balanstjänster till funktionen för aktiveringsoptimering, med beaktande av kraven i artiklarna 26 och 27. De anslutande systemansvariga för överföringssystemen ska inte ändra eller undanhålla bud på balansenergi, utom för
  - a) bud på balansenergi som avses i artikel 26 och artikel 27,
  - b) bud på balansenergi som är uppenbart felaktiga och som inkluderar en ogenomförbar leveransvolym, och
  - c) bud på balansenergi som inte vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med punkt 10.
10. Varje systemansvarig för överföringssystem som tillämpar en modell för självdirigering och som är verksam inom ett planeringsområde med en lokal stängningstid för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden efter stängningstiden för balansenergi i enlighet med artikel 24 får ta fram ett förslag för att begränsa antalet bud som vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19–21. De bud som vidarebefordras till de europeiska plattformarna ska alltid vara de billigaste buden. Detta förslag ska omfatta
  - a) definitionen av den minimivolym som ska vidarebefordras till de europeiska plattformarna; minimivolyms bud som lämnas in av den systemansvarige för överföringssystem ska vara lika med eller högre än summan av kraven på reservkapacitet för dess kontrollblock för lastfrekvensreglering i enlighet med artiklarna 157 och 160 i förordning (EU) 2017/1485 och de skyldigheter som följer av utbytet av balanskapacitet eller delning av reserver,
  - b) reglerna för att frisläppa de bud som inte lämnas in till de europeiska plattformarna och definitionen av den tidpunkt då de berörda leverantörerna av balanstjänster ska informeras om frisläppandet av sina bud.
11. Minst vartannat år efter godkännandet av förslaget i punkt 10 av respektive tillsynsmyndighet ska alla systemansvariga för överföringssystem utvärdera inverkan av att begränsa volymen bud som skickas till de europeiska plattformarna och av hur väl intradagsmarknaden fungerar. Denna bedömning ska omfatta
  - a) en utvärdering av de relevanta systemansvariga för överföringssystem om den minimivolym bud som ska vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med punkt 10 a,
  - b) en rekommendation till de relevanta systemansvariga för överföringssystem om begränsning av buden på balansenergi.Baserat på denna utvärdering ska alla systemansvariga för överföringssystem lägga fram ett förslag för alla tillsynsmyndigheter om att se över den minimivolym bud på balansenergi som ska vidarebefordras till de europeiska plattformarna i enlighet med punkt 10 a.
12. Varje begärande systemansvarig för överföringssystem får begära aktivering av bud på balansenergi från de gemensamma rangordningslistorna upp till den totala volymen balansenergi. Den totala volymen balansenergi som kan aktiveras av den begärande systemansvarige för överföringssystemet från bud på balansenergi från de gemensamma rangordningslistorna beräknas som summan av volymerna av
  - a) bud på balansenergi som lämnats in av den begärande systemansvarige för överföringssystemet och som inte är ett resultat av delning av reserver eller utbyte av balanskapacitet,
  - b) bud på balansenergi som lämnats in av andra systemansvariga för överföringssystem som ett resultat av balanskapacitet som upphandlats på uppdrag av den begärande systemansvarige för överföringssystemet,
  - c) bud på balansenergi till följd av delning av reserver på villkor att de andra systemansvariga för överföringssystemen som deltar i delningen av reserver inte redan har begärt en aktivering av dessa delade volymer.
13. Alla systemansvariga för överföringssystem får fastställa i förslagen till genomföranderamar för de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21 de villkor eller situationer i vilka de gränser som fastställs i punkt 12 inte ska gälla. När en systemansvarig för överföringssystem begär bud på balansenergi utöver den gräns som fastställs i punkt 12 ska alla andra systemansvariga för överföringssystem informeras.
14. Varje systemansvarig för överföringssystem får förklara att de bud på balansenergi som lämnats in till funktionen för aktiveringsoptimering inte är tillgängliga för aktivering av andra systemansvariga för överföringssystem eftersom de är skyddade på grund av intern överbelastning eller på grund av driftsäkerhetsbegränsningar inom planeringsområdet för den anslutande systemansvarige för överföringssystemet.

Artikel 30

Prissättning av balansenergi och kapacitet mellan elområden som används för utbyte av balansenergi eller för att driva processen för nettning av obalanser

1. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till en metod för att fastställa priser för balansenergi som är en följd av aktiveringen av bud på balansenergi för processen för frekvensåterställning i enlighet med artiklarna 143 och 147 i förordning (EU) 2017/1485 och processen för reserversättning i enlighet med artiklarna 144 och 148 i förordning (EU) 2017/1485. En sådan metod ska
  - a) grunda sig på marginalprissättning (pay-as-cleared),
  - b) definiera hur aktiveringen av bud på balansenergi som aktiveras för andra ändamål än balansering påverkar priset på balansenergi, samtidigt som man säkerställer att åtminstone bud på balansenergi som aktiveras för intern hantering av överbelastning inte ska fastställa marginalpriset på balansenergi,
  - c) fastställa minst ett pris på balansenergi för varje avräkningsperiod för obalanser,
  - d) ge korrekta prissignaler och incitament för marknadsaktörer,
  - e) ta hänsyn till prissättningsmetoden för tidsramarna för dagen före- och intradagsmarknaderna.
2. Om systemansvariga för överföringssystem fastställer att tekniska prisgränser behövs för en väl fungerande marknad får de, som en del av förslaget i enlighet med punkt 1 a, tillsammans utarbeta ett förslag om harmoniserade högsta och lägsta balansenergipriser, inbegripet budgivnings- och clearingpriser, som ska tillämpas på alla planeringsområden. I ett sådant fall ska harmoniserade högsta och lägsta balansenergipriser ta hänsyn till det högsta och lägsta clearingpriset för tidsramarna för dagen före- och intradagsmarknaderna i enlighet med förordning (EU) 2015/1222.
3. Förslaget enligt punkt 1 ska också definiera en metod för prissättning av kapacitet mellan elområden som används för utbyte av balansenergi eller för driften av processen för nettning av obalanser. En sådan metod ska vara förenlig med de krav som fastställs i förordning (EU) 2015/1222, och
  - a) återspegla den marknadsrelaterade överbelastningen,
  - b) vara baserad på priserna för balansenergi från aktiverade bud på balansenergi som fastställs i enlighet med antingen prissättningsmetoden i enlighet med punkt 1 a eller, i tillämpliga fall, prissättningsmetoden i enlighet med punkt 5,
  - c) inte tillämpa några ytterligare avgifter för utbyte av balansenergi eller för driften av processen för nettning av obalanser utom en avgift för att kompensera förluster om denna avgift också beaktas i andra tidsramar.
4. Den metod för harmoniserad prissättning som definieras i punkt 1 ska tillämpas på balansenergi från alla standardprodukter och specifika produkter i enlighet med artikel 26.3 a. För specifika produkter i enlighet med artikel 26.3 b får den berörda systemansvarige för överföringssystemet föreslå en annan metod för prissättning i förslaget för specifika produkter i enlighet med artikel 26.
5. Om alla systemansvariga för överföringssystem identifierar ineffektiviteter i tillämpningen av den metod som föreslås i enlighet med punkt 1 a får de begära en ändring och föreslå en alternativ prissättningsmetod till prissättningsmetoden i punkt 1 a. I så fall ska alla systemansvariga för överföringssystemen genomföra en detaljerad analys som visar att den alternativa prissättningsmetoden är effektivare.

Artikel 31

Funktionen för aktiveringsoptimering

1. Alla systemansvariga för överföringssystem ska inrätta en funktion för aktiveringsoptimering i enlighet med artikel 29 och den här artikeln för aktiveringsoptimeringen av bud på balansenergi från olika gemensamma rangordningslistor. Denna funktion ska åtminstone ta hänsyn till
  - a) aktiveringsprocesser och tekniska begränsningar för olika balansenergiprodukter,
  - b) driftsäkerhet,
  - c) alla bud på balansenergi som ingår i de gemensamma rangordningslistorna,

- d) möjligheten att netta de motverkande aktiveringsbegärandena från systemansvariga för överföringssystem,
  - e) inlämnade aktiveringsbegäranden från alla systemansvariga för överföringssystem,
  - f) tillgänglig kapacitet mellan elområden.
2. De gemensamma rangordningslistorna ska bestå av bud på balansenergi från standardprodukter. Alla systemansvariga för överföringssystem ska upprätta de nödvändiga gemensamma rangordningslistorna för standardprodukterna. Buden på balansenergi uppåt eller nedåt ska separeras i olika gemensamma rangordningslistor.
  3. Varje funktion för aktiveringsoptimering ska använda åtminstone en gemensam rangordningslista för bud på balansenergi uppåt och en gemensam rangordningslista för bud på balansenergi nedåt.
  4. Systemansvariga för överföringssystem ska säkerställa att de bud på balansenergi som lämnats in till den gemensamma rangordningslistan är angivna i euro och hänvisar till marknadstidsenheten.
  5. Beroende på kravet om standardprodukter för balansenergi får systemansvariga för överföringssystem skapa fler gemensamma rangordningslistor.
  6. Varje systemansvarig för överföringssystem ska lämna in sina aktiveringsbegäranden för bud på balansenergi till funktionen för aktiveringsoptimering.
  7. Funktionen för aktiveringsoptimering ska välja ut bud på balansenergi och begära aktivering av utvalda bud på balansenergi från anslutande systemansvariga för överföringssystem, om leverantören av balanstjänster, som är knuten till det utvalda budet på balansenergi, är ansluten.
  8. Funktionen för aktiveringsoptimering ska lämna in bekräftelsen på de aktiverade buden på balansenergi till den systemansvarige för överföringssystem som begär aktivering av buden på balansenergi. Leverantörerna av de aktiverade balanstjänsterna ska ansvara för tillhandahållandet av den begärda volymen till slutet av leveransperioden.
  9. Alla systemansvariga för överföringssystem som driver processen för frekvensåterställning och processen för reserversättning för att balansera sitt kontrollområde för lastfrekvensreglering ska sträva efter att använda alla bud på balansenergi från relevanta gemensamma rangordningslistor för att balansera systemet på det mest effektiva sättet, med hänsyn tagen till driftsäkerheten.
  10. Systemansvariga för överföringssystem som inte använder processen för frekvensåterställning för att balansera sitt kontrollområde för lastfrekvensreglering ska sträva efter att använda alla bud på balansenergi från relevanta gemensamma rangordningslistor för frekvensåterställningsreserver för att balansera systemet på det mest effektiva sättet, med hänsyn tagen till driftsäkerheten.
  11. Utom i normaltillstånd får systemansvariga för överföringssystem besluta att balansera systemet genom att endast använda buden på balansenergi från leverantörer av balanstjänster i sitt eget kontrollområde, om ett sådant beslut bidrar till att mildra svårighetsgraden av det nuvarande systemdrifttillståndet. Den systemansvarige för överföringssystemet ska utan onödigt dröjsmål offentliggöra en motivering för ett sådant beslut.

KAPITEL 2

Balanskapacitet

Artikel 32

Upphandlingsregler

1. Alla systemansvariga för överföringssystem i kontrollblocket för lastfrekvensreglering ska regelbundet och minst en gång per år se över och definiera reservkapacitetskraven för kontrollblocket för lastfrekvensreglering eller planeringsområdena för kontrollblocket för lastfrekvensreglering i enlighet med de dimensioneringsregler som avses i artiklarna 127, 157 och 160 i förordning (EU) 2017/1485. Varje systemansvarig för överföringssystem ska genomföra en analys om optimalt tillhandahållande av reservkapacitet som syftar till att minimera kostnaderna i samband med tillhandahållandet av reservkapacitet. Denna analys ska beakta följande alternativ för tillhandahållandet av reservkapacitet:
  - a) Upphandling av balanskapacitet inom kontrollområdet och utbyte av balanskapacitet med angränsande systemansvariga för överföringssystem, i tillämpliga fall.
  - b) Delning av reserver, i tillämpliga fall.
  - c) Volymen icke avtalade bud på balansenergi som förväntas vara tillgängliga både inom deras kontrollområde och inom de europeiska plattformarna med hänsyn till tillgänglig kapacitet mellan elområden.

2. Varje systemansvarig för överföringssystem som upphandlar balanskapacitet ska definiera reglerna för upphandling av balanskapacitet i förslaget för de villkor för leverantörer av balanstjänster som utarbetats i enlighet med artikel 18. Reglerna för upphandling av balanskapacitet ska överensstämja med följande principer:

- a) Upphandlingsmetoden ska vara marknadsbaserad för åtminstone frekvensåterställningsreserverna och ersättningsreserverna.
- b) Upphandlingsprocessen ska i möjligaste mån genomföras på kortsiktig bas och där det är ekonomiskt effektivt.
- c) Den avtalade volymen får delas upp i flera avtalsperioder.

3. Upphandlingen av balanskapacitet uppåt och balanskapacitet nedåt för åtminstone frekvensåterställningsreserverna och ersättningsreserverna ska utföras separat. Varje systemansvarig för överföringssystem får lämna in ett förslag till den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG med begäran om undantag från detta krav. Förslaget om undantag ska omfatta

- a) specifikation av den tidsperiod under vilken undantaget skulle gälla,
- b) specifikation av den volym balanskapacitet för vilken undantaget skulle gälla,
- c) analys av effekten av ett sådant undantag när det gäller deltagandet av balansresurser i enlighet med artikel 25.6 b,
- d) motivering för undantaget som visar att ett sådant undantag skulle leda till större ekonomisk effektivitet.

Artikel 33

Utbyte av balanskapacitet

1. Två eller flera systemansvariga för överföringssystem som utbyter eller är ömsesidigt villiga att utbyta balanskapacitet ska utarbeta ett förslag om inrättandet av gemensamma och harmoniserade regler och processer för utbyte och upphandling av balanskapacitet, samtidigt som hänsyn tas till de krav som fastställs i artikel 32.

2. Utom i de fall då TSO-BSP-modellen tillämpas i enlighet med artikel 35 ska utbytet av balanskapacitet alltid utföras på grundval av en TSO-TSO-modell där två eller flera systemansvariga för överföringssystem inrättar en metod för den gemensamma upphandlingen av balanskapacitet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten mellan elområden och de drifts begränsningar som definieras i kapitlen 1 och 2 i del IV avdelning VIII i förordning (EU) 2017/1485.

3. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska lämna alla bud på balanskapacitet från standardprodukter till funktionen för optimering av kapacitetsupphandling. Systemansvariga för överföringssystem ska inte ändra eller undanhålla några bud på balanskapacitet och ska inkludera dem i upphandlingsprocessen, utom under de villkor som anges i artikel 26 och artikel 27.

4. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska säkerställa både att det finns kapacitet mellan elområden och att de krav på driftsäkerhet som fastställs i förordning (EU) 2017/1485 är uppfyllda, på något av följande sätt:

- a) Metoden för att beräkna sannolikheten av tillgänglig överföringskapacitet mellan elområden efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden i enlighet med punkt 6.
- b) Metoderna för tilldelning av kapacitet mellan elområden till balanstidsramen i enlighet med kapitel 2 i avdelning IV.

5. Varje systemansvarig för överföringssystem som använder metoden för beräkning av sannolikheten av tillgänglig överföringskapacitet mellan elområden efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden ska informera andra systemansvariga för överföringssystem i sitt kontrollblock för lastfrekvensreglering om den risk för otillgänglig reservkapacitet i planeringsområdet eller planeringsområdena i sitt kontrollområde som kan påverka uppfyllandet av kraven i enlighet med artikel 157.2 b i förordning (EU) 2017/1485.

6. Systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet för frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver får utarbeta ett förslag till en metod för beräkning av sannolikheten av tillgänglig kapacitet mellan elområden efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden. Metoden ska åtminstone beskriva

- a) förfarandena för att meddela andra systemansvariga för överföringssystem i kontrollblocket för lastfrekvensreglering,
- b) en beskrivning av processen för att utföra bedömningen av den relevanta perioden för utbyte av balanskapacitet,

- c) metoden för att bedöma risken för otillgänglig kapacitet mellan elområden till följd av planerade och oplanerade driftavbrott och på grund av överbelastningar,
  - d) metoden för att bedöma risken för otillräcklig reservkapacitet på grund av otillgänglig kapacitet mellan elområden,
  - e) kraven för en reservlösning om kapacitet mellan elområden inte är tillgänglig eller om reservkapaciteten är otillräcklig,
  - f) kraven för efterhandskontroller och övervakning av risker,
  - g) bestämmelserna för att säkerställa avräkningen i enlighet med avdelning V.
7. Systemansvariga för överföringssystem får inte öka den säkerhetsmarginal som beräknas i enlighet med förordning (EU) 2015/1222 på grund av utbytet av balanskapacitet för frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver.

Artikel 34

Överföring av balanskapacitet

1. Inom det geografiska område där upphandlingen av balanskapacitet har ägt rum ska de systemansvariga för överföringssystem tillåta leverantörer av balanstjänster att överföra sina skyldigheter att tillhandahålla balanskapacitet. Den eller de berörda systemansvariga för överföringssystemen får begära ett undantag om avtalsperioderna för balanskapacitet i enlighet med artikel 32.2 b är strikt mindre än en vecka.
2. Överföringen av balanskapacitet ska tillåtas, åtminstone fram till en timme före leveransdagens början.
3. Överföringen av balanskapacitet ska tillåtas, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:
  - a) Den mottagande leverantören av balanstjänster har klarat kvalificeringsprocessen för den balanskapacitet för vilken överföringen genomförs.
  - b) Överföringen av balanskapacitet förväntas inte äventyra driftsäkerheten.
  - c) Överföringen av balanskapacitet överskrider inte de driftsbegränsningar som anges i kapitlen 1 och 2 i del IV avdelning VIII i förordning (EU) 2017/1485.
4. Om överföringen av balanskapacitet kräver att kapacitet mellan elområden används ska en sådan överföring endast tillåtas om
  - a) den kapacitet mellan elområden som krävs för att genomföra överföringen redan är tillgänglig från tidigare tilldelningsprocesser i enlighet med kapitel 2 i avdelning IV,
  - b) kapaciteten mellan elområden är tillgänglig i enlighet med metoden för att beräkna sannolikheten av tillgänglig kapacitet mellan elområden efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden i enlighet med artikel 33.6.
5. Om en systemansvarig för överföringssystem inte tillåter överföringen av balanskapacitet ska den berörda systemansvarige för överföringssystemet förklara skälen för avslaget för de berörda leverantörerna av balanstjänster.

KAPITEL 3

TSO-BSP-modell

Artikel 35

Utbyte av balanstjänster

1. Två eller flera systemansvariga för överföringssystem får på eget initiativ eller på begäran av deras relevanta tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG utarbeta ett förslag om tillämpningen av TSO-BSP-modellen.
2. Förslaget till tillämpning av en TSO-BSP-modell ska innehålla
  - a) en kostnads-nyttanalyt som genomförs i enlighet med artikel 61 och som identifierar effektivitetsvinsterna av att tillämpa TSO-BSP-modellen för åtminstone planeringsområdet eller planeringsområdena för de berörda systemansvariga för överföringssystemen,
  - b) den begärda tillämpningsperioden,
  - c) en beskrivning av metoden för att säkerställa tillräcklig kapacitet mellan elområden i enlighet med artikel 33.6.

3. Om TSO-BSP-modellen tillämpas får respektive systemansvariga för överföringssystem och leverantörer av balanstjänster undantas från tillämpningen av kraven i artikel 16.2, artikel 16.4, artikel 16.5 och artikel 29.9 för de relevanta processerna.
4. Om TSO-BSP-modellen tillämpas ska de berörda systemansvariga för överföringssystemen komma överens om de tekniska och avtalsmässiga kraven och om informationsutbyte för aktiveringen av buden på balansenergi. Den avtalande systemansvarige för överföringssystemet och leverantören av balanstjänster ska upprätta avtal på grundval av TSO-BSP-modellen.
5. TSO-BSP-modellen för utbyte av balansenergi från frekvensåterställningsreserver får endast tillämpas om TSO-BSP-modellen också används för utbyte av balanskapacitet för frekvensåterställningsreserver.
6. TSO-BSP-modellen för utbyte av balansenergi från ersättningsreserver får tillämpas om TSO-BSP-modellen tillämpas för utbyte av balanskapacitet för ersättningsreserver, eller om en av de två berörda systemansvariga för överföringssystemen inte driver reserversättningsprocessen som en del av strukturen för lastfrekvensreglering i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485.
7. Senast fyra år efter denna förordnings ikraftträdande ska samtliga utbyten av balanskapacitet grunda sig på TSO-TSO-modellen. Detta krav ska inte tillämpas på TSO-BSP-modellen för ersättningsreserver om en av de två berörda systemansvariga för överföringssystemen inte driver reserversättningsprocessen som en del av strukturen för lastfrekvensreglering i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485.

AVDELNING IV

KAPACITET MELLAN ELOMRÅDEN FÖR BALANS TJÄNSTER

KAPITEL 1

Utbyte av balansenergi eller processen för nettning av obalanser

Artikel 36

Användning av kapacitet mellan elområden

1. Alla systemansvariga för överföringssystem ska använda den tillgängliga kapaciteten mellan elområden beräknad i enlighet med punkterna 2 och 3 i artikel 37 för utbyte av balansenergi eller för driften av processen för nettning av obalanser.
2. Två eller flera systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet får använda kapacitet mellan elområden för utbyte av balansenergi när kapaciteten mellan elområdena är
  - a) tillgänglig i enlighet med artikel 33.6,
  - b) frisläppt i enlighet med artikel 38.8 och 38.9,
  - c) tilldelad i enlighet med artiklarna 40, 41 och 42.

Artikel 37

Beräkning av kapacitet mellan elområden

1. Efter stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden ska systemansvariga för överföringssystem fortlöpande uppdatera tillgången på kapacitet mellan elområden för utbyte av balansenergi eller för driften av processen för nettning av obalanser. Kapaciteten mellan elområden ska uppdateras varje gång en del av kapaciteten mellan elområden har använts eller när kapaciteten mellan elområden har räknats om.
2. Före genomförandet av metoden för kapacitetsberäkning i enlighet med punkt 3 ska de systemansvariga för överföringssystemen använda den kapacitet mellan elområden som återstår efter stängningstiden för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradagsmarknaden.
3. Senast fem år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystemen i en kapacitetsberäkningsregion utarbeta en metod för beräkningen av kapacitet mellan elområden inom balanstidsramen för utbyte av balansenergi eller för driften av processen för nettning av obalanser. En sådan metod ska undvika snedvridningar på marknaden och ska vara förenlig med den metod för beräkning av kapacitet mellan elområden som tillämpas på tidsramen för intradagsmarknaden i enlighet med förordning (EU) 2015/1222.

KAPITEL 2

Utbyte av balans kapacitet eller delning av reserver

Artikel 38

Allmänna krav

1. Två eller flera systemansvariga för överföringssystem får på eget initiativ eller på begäran av deras relevanta tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG inrätta ett förslag om tillämpningen av en av följande processer:

- a) Samoptimerad tilldelningsprocess i enlighet med artikel 40.
- b) Marknadsbaserad tilldelningsprocess i enlighet med artikel 41.
- c) Tilldelningsprocess som bygger på en analys av ekonomisk effektivitet i enlighet med artikel 42.

Kapacitet mellan elområden som tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver före denna förordnings ikraftträdande får fortsätta att användas för detta ändamål till och med utgången av avtalsperioden.

2. Förslaget till tillämpning av tilldelningsprocessen ska innehålla

- a) elområdesgränserna, tidsramen för marknaden, varaktigheten för tillämpningen och den metod som ska tillämpas,
- b) om tilldelningsprocessen är baserad på en analys av ekonomisk effektivitet, volymen tilldelad kapacitet mellan elområden och den faktiska analys av ekonomisk effektivitet som motiverar effektiviteten för en sådan tilldelning.

3. Senast fem år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utveckla ett förslag för att harmonisera metoden för tilldelningsprocessen av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver per tidsram i enlighet med artikel 40 och, om så är relevant, i enlighet med artiklarna 41 och 42.

4. Kapacitet mellan elområden som tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver ska användas uteslutande för frekvensåterställningsreserver med manuell aktivering, frekvensåterställningsreserver med automatisk aktivering och för ersättningsreserver. Den säkerhetsmarginal som beräknats i enlighet med förordning (EU) 2015/1222 ska användas för drift och utbyte av frekvenshållningsreserver, utom för likströmssammanlänkningar, för vilka kapacitet mellan elområden för drift och utbyte av frekvenshållningsreserver också får fördelas i enlighet med punkt 1.

5. Systemansvariga för överföringssystem får tilldela kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver endast om kapacitet mellan elområden beräknas i enlighet med de metoder för kapacitetsberäkning som utarbetats i enlighet med förordning (EU) 2015/1222 och i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2016/1719.

6. Systemansvariga för överföringssystem ska omfatta kapacitet mellan elområden som tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver som tidigare tilldelad kapacitet mellan elområden i beräkningarna av kapacitet mellan elområden.

7. Om innehavarna av fysiska överföringsrättigheter använder kapacitet mellan elområden för utbyte av balanskapacitet ska kapaciteten betraktas som nominerad för det enda syftet att undanta den från tillämpningen av principen om use-it-or-sell-it (nedan kallad *UIOSI-principen*).

8. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet eller delar reserver ska regelbundet bedöma om kapaciteten mellan elområden för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver fortfarande behövs i detta avseende. Om tilldelningsprocessen baserad på en analys av ekonomisk effektivitet tillämpas ska denna bedömning göras minst varje år. Om kapaciteten mellan elområden som tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver inte längre behövs, ska den frisläppas så snart som möjligt och återlämnas inom de därpå följande tidsramarna för kapacitetstilldelning. Sådan kapacitet mellan elområden ska inte längre tas upp som redan tilldelad kapacitet mellan elområden vid beräkningen av kapacitet mellan elområden.

9. Om den kapacitet mellan elområden som tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver inte har använts för därtill hörande utbyte av balansenergi, ska den frisläppas för utbyte av balansenergi med kortare aktiveringstider eller för driften av processen för netting av obalanser.

*Artikel 39***Beräkning av marknadsvärdet av kapaciteten mellan elområden**

1. Marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi och för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver som används i en samoptimerad eller marknadsbaserad tilldelningsprocess ska grunda sig på det faktiska eller förväntade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden.
2. Det faktiska marknadsvärdet för kapacitet mellan elområden för utbyte av energi ska beräknas baserat på bud från marknadsaktörer på dagen före-marknaderna, och beakta, där så är relevant och möjligt, de förväntade buden från marknadsaktörer på intradagsmarknaderna.
3. Det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av balanskapacitet som används i en samoptimerad eller en marknadsbaserad tilldelningsprocess ska beräknas på grundval av bud på balanskapacitet som lämnats in till funktionen för optimering av kapacitetsupphandling i enlighet med artikel 33.3.
4. Det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för delning av reserver som används i en samoptimerad eller marknadsbaserad tilldelningsprocess ska beräknas på grundval av kostnader för upphandling av balanskapacitet som undvikits.
5. Det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden ska baseras på en av följande alternativa principer:
  - a) Användning av transparenta marknadsindikatorer som offentliggör marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden.
  - b) Användning av en metod som gör det möjligt att exakt och tillförlitligt bedöma marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden.

Det uppskattade marknadsvärdet för kapacitet mellan elområden för utbyte av energi mellan elområden ska beräknas baserat på de förväntade skillnaderna i marknadspriserna på dagen före- och, där så är relevant och möjligt, intradagsmarknaderna mellan elområden. Vid beräkningen av det uppskattade marknadsvärdet ska ytterligare relevanta faktorer som påverkar efterfrågan och produktionsmönstren i de olika elområdena beaktas.

6. Effektiviteten av metoden för uppskattning i enlighet med punkt 5 b, inklusive en jämförelse mellan de uppskattade och faktiska marknadsvärdena för kapaciteten mellan elområden, får ses över av de relevanta tillsynsmyndigheterna. Om avtalet ingås högst två dagar före tillhandahållandet av balanskapaciteten får de relevanta tillsynsmyndigheterna, efter denna översyn, fastställa en annan gräns än den som anges i artikel 41.2.

*Artikel 40***Samoptimerad tilldelningsprocess**

1. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till en metod för en samoptimerad tilldelningsprocess för kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver. Denna metod ska gälla för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver med en avtalsperiod som inte överstiger en dag och där avtalet ingås högst en dag före tillhandahållandet av balanskapaciteten. Metoden ska inkludera
  - a) anmälningsprocessen för användningen av den samoptimerade tilldelningsprocessen,
  - b) en detaljerad beskrivning av hur kapacitet mellan elområden ska tilldelas buden för utbyte av energi och buden för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver i en enda optimeringsprocess som genomförs för både implicita och explicita auktioner,
  - c) en detaljerad beskrivning av prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för kapacitet mellan elområden som har tilldelats bud i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den samoptimerade tilldelningsprocessen,
  - d) processen för att definiera den maximala volymen av tilldelad kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver.

2. Denna metod ska grunda sig på en jämförelse mellan det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi.
3. Prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för kapacitet mellan elområden som har tilldelats bud i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den samoptimerade tilldelningsprocessen ska säkerställa lika behandling med den kapacitet mellan elområden som tilldelats bud för utbyte av energi.
4. Kapacitet mellan elområden som tilldelats buden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den samoptimerade tilldelningsprocessen ska endast användas i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och därtill hörande utbyte av balansenergi.

Artikel 41

Marknadsbaserad tilldelningsprocess

1. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande får alla systemansvariga för överföringssystem i en kapacitetsberäkningsregion utarbeta ett förslag till en metod för en marknadsbaserad tilldelningsprocess för kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver. Denna metod ska gälla för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver med en avtalsperiod som inte överstiger en dag och där avtalet ingås högst en vecka före tillhandahållandet av balanskapaciteten. Metoden ska inkludera
  - a) anmälningsprocessen för användningen av den marknadsbaserade tilldelningsprocessen,
  - b) en detaljerad beskrivning av hur man fastställer det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver, och det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi, och om tillämpligt, det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi och det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver,
  - c) en detaljerad beskrivning av prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för kapacitet mellan elområden som har tilldelats bud i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den marknadsbaserade tilldelningsprocessen,
  - d) processen för att definiera den maximala volymen av tilldelad kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med punkt 2.
2. Kapacitet mellan elområden som tilldelas enligt en marknadsbaserad process ska begränsas till 10 % av den tillgängliga kapaciteten för utbyte av energi för det tidigare relevanta kalenderåret mellan respektive elområden, eller, för nya sammanlänknings, 10 % av den totala installerade tekniska kapaciteten för dessa nya sammanlänknings.

Denna volymbegränsning behöver inte tillämpas om avtalet ingås högst två dagar före tillhandahållandet av balanskapaciteten eller, för elområdesgränser med likströmssammanlänknings, tills den samoptimerade tilldelningsprocessen är harmoniserad på unionsnivå i enlighet med artikel 38.3.

3. Denna metod ska grunda sig på en jämförelse av det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi, eller en jämförelse av det uppskattade värdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och det faktiska marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi.
4. Prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för kapacitet mellan elområden som har tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den marknadsbaserade tilldelningsprocessen ska säkerställa lika behandling med den kapacitet mellan elområden som tilldelats för utbyte av energi.
5. Kapacitet mellan elområden som tilldelas i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver via den marknadsbaserade tilldelningsprocessen ska endast användas i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och därtill hörande utbyte av balansenergi.

Artikel 42

Tilldelningsprocess baserad på en analys av ekonomisk effektivitet

1. Senast två år efter denna förordnings ikraftträdande får alla systemansvariga för överföringssystem i en kapacitetsberäkningsregion utarbeta ett förslag till en metod för tilldelning av kapacitet mellan elområden baserad på en analys av ekonomisk effektivitet. En sådan metod ska gälla för utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver med en avtalsperiod som överstiger en dag och där avtalet ingås mer än en vecka före tillhandahållandet av balanskapaciteten. Metoden ska inkludera
  - a) reglerna och principerna för tilldelning av kapacitet mellan elområden baserat på en analys av ekonomisk effektivitet,
  - b) en detaljerad beskrivning av hur man fastställer det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver, och det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi,
  - c) en detaljerad beskrivning av prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för kapacitet mellan elområden som har tilldelats baserat på en analys av ekonomisk effektivitet,
  - d) den maximala volymen tilldelad kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver i enlighet med punkt 2.
2. Tilldelningen av kapacitet mellan elområden baserad på en analys av ekonomisk effektivitet ska vara begränsad till 5 % av den tillgängliga kapaciteten för utbyte av energi för det tidigare relevanta kalenderåret mellan respektive elområden, eller, vad gäller nya sammanlänknings, 10 % av den totala installerade tekniska kapaciteten för dessa nya sammanlänknings. Denna volymbegränsning får inte tillämpas för elområdesgränser med likströmssammanlänknings tills de samoptimerade eller marknadsbaserade tilldelningsprocesserna är harmoniserade på unionsnivå i enlighet med artikel 38.3.
3. Metoden för tilldelning av kapacitet mellan elområden baserad på en analys av ekonomisk effektivitet ska vara baserad på en jämförelse av det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver och det uppskattade marknadsvärdet av kapacitet mellan elområden för utbyte av energi.
4. Prissättningsmetoden, systemet för garanterad kapacitet och fördelning av intäkter från överbelastning för den kapacitet mellan elområden som har tilldelats i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver baserat på en analys av ekonomisk effektivitet ska säkerställa lika behandling med den kapacitet mellan elområden som tilldelats för utbytet av energi.
5. Systemansvariga för överföringssystem som avses i punkt 1 ska utarbeta ett förslag till en förteckning över varje enskild tilldelning av kapacitet mellan elområden som baseras på en analys av ekonomisk effektivitet. Förteckningen ska innehålla
  - a) specifikationen för elområdesgränsen,
  - b) volymen tilldelad kapacitet mellan elområden,
  - c) den period under vilken kapaciteten mellan elområden ska tilldelas i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver,
  - d) den ekonomiska analys som motiverar effektiviseringen genom en sådan tilldelning.
6. Systemansvariga för överföringssystem som avses i punkt 1 ska göra en ny bedömning av värdet av den tilldelade kapaciteten mellan elområden i processen för upphandling av balanskapacitet och frisläppa den tilldelade kapacitet mellan elområden som inte längre är fördelaktig i syfte att utbyta balanskapacitet eller dela reserver.

Artikel 43

Användning av kapacitet mellan elområden av leverantörer av balanstjänster

1. Leverantörer av balanstjänster som har ett avtal om balanskapacitet med en systemansvarig för överföringssystem på grundval av en TSO-BSP-modell i enlighet med artikel 35 ska ha rätt att använda kapacitet mellan elområden för utbyte av balanskapacitet om de är innehavare av fysiska överföringsrättigheter.
2. Leverantörer av balanstjänster som använder kapacitet mellan elområden för utbyte av balanskapacitet på grundval av en TSO-BSP-modell i enlighet med artikel 35 ska nominera sina innehav av fysiska överföringsrättigheter för utbyte av balanskapacitet till de berörda systemansvariga för överföringssystemen. Dessa fysiska överföringsrättigheter ska ge innehavarna rätt att nominera utbyte av balansenergi till de berörda systemansvariga för överföringssystemen och ska därför undantas från tillämpningen av UIOSI-principen.
3. Kapacitet mellan elområden som tilldelats för utbyte av balanskapacitet i enlighet med punkt 2 ska inkluderas som tidigare tilldelad kapacitet mellan elområden i beräkningen av kapacitet mellan elområden.

AVDELNING V

AVRÄKNING

KAPITEL 1

Avräkningsprinciper

Artikel 44

Allmänna principer

1. Avräkningsprocesser ska
  - a) fastställa lämpliga ekonomiska signaler som avspeglar obalanssituationen,
  - b) säkerställa att obalanserna avräknas till ett pris som återspeglar realtidsvärdet för energi,
  - c) tillhandahålla incitament för de balansansvariga parterna att ha balans eller att hjälpa systemet att återställa balansen,
  - d) underlätta harmonisering av mekanismerna för avräkning av obalanser,
  - e) tillhandahålla incitament till de systemansvariga för överföringssystemen att fullgöra sina skyldigheter i enlighet med artikel 127, artikel 153, artikel 157 och artikel 160 i förordning (EU) 2017/1485,
  - f) undvika snedvridning av incitament för balansansvariga parter, leverantörer av balanstjänster och systemansvariga för överföringssystem,
  - g) stödja konkurrensen mellan marknadsaktörerna,
  - h) tillhandahålla incitament till leverantörerna av balanstjänster att erbjuda och tillhandahålla balanstjänster till de anslutande systemansvariga för överföringssystem,
  - i) garantera ekonomisk neutralitet för alla systemansvariga för överföringssystemen.
2. Varje relevant tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG ska säkerställa att inga ekonomiska vinster eller förluster med avseende på det ekonomiska resultatet av avräkningen i enlighet med kapitlen 2, 3 och 4 i denna avdelning uppkommer för någon systemansvarig för överföringssystem inom tillsynsmyndighetens behörighetsområde, under den regleringsperiod som definieras av tillsynsmyndigheten och ska säkerställa att eventuella positiva eller negativa ekonomiska resultat till följd av avräkning i enlighet med kapitlen 2, 3 och 4 i denna avdelning ska vidarebefordras till nätanvändare i enlighet med tillämpliga nationella bestämmelser.
3. Varje systemansvarig för överföringssystem får utarbeta ett förslag till en ytterligare avräkningsmekanism som är åtskild från mekanismen för avräkning av obalanser för att reglera upphandlingskostnaderna för balanskapacitet i enlighet med kapitel 5 i denna avdelning, administrativa kostnader och andra kostnader för balansering. Den ytterligare mekanismen för avräkning ska gälla för balansansvariga parter. Detta bör företrädesvis uppnås genom införandet av en funktion för bristprissättning. Om de systemansvariga för överföringssystemen väljer en annan mekanism bör de motivera detta i förslaget. Ett sådant förslag ska vara föremål för tillsynsmyndighetens godkännande.
4. Varje inmatning till eller uttag från ett planeringsområde för en systemansvarig för överföringssystem ska avräknas i enlighet med antingen kapitel 3 eller kapitel 4 i avdelning V.

KAPITEL 2

Avräkning av balansenergi

Artikel 45

Beräkning av balansenergi

1. När det gäller avräkningen av balansenergi för åtminstone processen för frekvensåterställning och reserversättningsprocessen ska varje systemansvarig för överföringssystem fastställa ett förfarande för
  - a) beräkningen av den aktiverade volymen balansenergi baserad på begärd eller registrerad aktivering,
  - b) anspråk på omräkning av den aktiverade volymen balansenergi.

2. Varje systemansvarig för överföringssystem ska beräkna den aktiverade volymen balansenergi i enlighet med förfarandena enligt punkt 1 a åtminstone för
  - a) varje avräkningsperiod för obalanser,
  - b) sina obalansområden,
  - c) varje riktning, med ett minustecken som anger relativt uttag av leverantören av balanstjänster och ett plustecken som anger relativ inmatning av leverantören av balanstjänster.
3. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem ska avräkna alla aktiverade volymer balansenergi, beräknade i enlighet med punkt 2, med de berörda leverantörerna av balanstjänster.

Artikel 46

Balansenergi för frekvenshållningsprocessen

1. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem får beräkna och avräkna den aktiverade volymen balansenergi för frekvenshållningsprocessen med leverantörerna av balanstjänster i enlighet med punkterna 1 och 2 i artikel 45.
2. Priset, oavsett om det är positivt, noll eller negativt, för den aktiverade volymen balansenergi för frekvenshållningsprocessen ska definieras för varje riktning såsom den definieras i tabell 1:

Tabell 1

Betalning för balansenergi

	Positivt balansenergipris	Negativt balansenergipris
Positiv balansenergi	Betalning från systemansvarig för överföringssystem till leverantör av balanstjänster	Betalning från leverantör av balanstjänster till systemansvarig för överföringssystem
Negativ balansenergi	Betalning från leverantör av balanstjänster till systemansvarig för överföringssystem	Betalning från systemansvarig för överföringssystem till leverantör av balanstjänster

Artikel 47

Balansenergi för frekvensåterställnings processen

1. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem ska beräkna och avräkna den aktiverade volymen balansenergi för frekvensåterställningsprocessen med leverantörer av balanstjänster i enlighet med punkterna 1 och 2 i artikel 45.
2. Priset, oavsett om det är positivt, noll eller negativt, för den aktiverade volymen balansenergi för frekvensåterställningsprocessen ska definieras för varje riktning i enlighet med artikel 30 såsom den definieras i tabell 1.

Artikel 48

Balansenergi för reserversättningsprocessen

1. Varje anslutande systemansvarig för överföringssystem ska beräkna och avräkna den aktiverade volymen balansenergi för reserversättningsprocessen med leverantörer av balanstjänster i enlighet med punkterna 1 och 2 i artikel 45.
2. Priset, oavsett om det är positivt, noll eller negativt, för den aktiverade volymen balansenergi för reserversättningsprocessen ska definieras för varje riktning i enlighet med artikel 30 såsom det definieras i tabell 1.

Artikel 49

Obalansjustering till den balansansvariga parten

1. Varje systemansvarig för överföringssystem ska beräkna en obalansjustering som ska tillämpas på de berörda balansansvariga parterna för varje aktiverat bud på balansenergi.
2. För obalansområden där flera slutliga positioner för en enda balansansvarig part är beräknade i enlighet med artikel 54.3 får en obalansjustering beräknas för varje position.
3. För varje obalansjustering ska varje systemansvarig för överföringssystem fastställa den aktiverade volymen balansenergi som beräknas i enlighet med artikel 45 och eventuell volym som aktiveras för andra skäl än balansering.

KAPITEL 3

Avräkning av energiutbyten mellan systemansvariga för överföringssystem

Artikel 50

Avsiktliga energiutbyten

1. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla avsiktliga energiutbyten som ett resultat av en eller flera av följande processer i enlighet med artiklarna 146, 147 och 148 i förordning (EU) 2017/1485:

- a) Processen för reserversättning
- b) Processen för frekvensåterställning med manuell aktivering
- c) Processen för frekvensåterställning med automatisk aktivering
- d) Processen för nettning av obalanser

2. Varje funktion för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem ska utföra avräkningen enligt reglerna för avräkning i enlighet med punkt 1.

3. Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi inom ett synkronområde utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla avsiktliga energiutbyten som ett resultat av en eller båda av följande:

- a) Frekvenshållningsprocessen i enlighet med artikel 142 i förordning (EU) 2017/1485.
- b) Rampperioden i enlighet med artikel 136 i förordning (EU) 2017/1485.

4. Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi mellan synkronområden utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla avsiktliga energiutbyten som ett resultat av en eller båda av följande:

- a) Frekvenshållningsprocessen i enlighet med artiklarna 172 och 173 i förordning (EU) 2017/1485.
- b) Rampbegränsningar för aktiv uteffekt på synkronområdesnivå i enlighet med artikel 137 i förordning (EU) 2017/1485.

5. De gemensamma avräkningsreglerna i enlighet med punkt 1 ska åtminstone innehålla bestämmelserna om att det avsiktliga utbytet av energi ska beräknas på grundval av följande kriterier:

- a) Under perioder som överenskommits mellan de relevanta systemansvariga för överföringssystemen.
- b) Per riktning.
- c) Som integralen av det beräknade effektutbytet under perioderna i punkt 5 a.

6. De gemensamma avräkningsreglerna för avsiktliga energiutbyten i enlighet med punkterna 1 a, 1 b och 1 c ska beakta

- a) alla balansenergipriser som fastställts i enlighet med artikel 30.1,
- b) den metod för prissättning av kapacitet mellan elområden som används för utbyte av balansenergi i enlighet med artikel 30.3.

7. De gemensamma avräkningsreglerna för avsiktliga energiutbyten i enlighet med punkt 1 d ska beakta den metod för prissättning av kapacitet mellan elområden som används för driften av processen för nettning av obalanser i enlighet med artikel 30.3.

8. Alla systemansvariga för överföringssystem ska upprätta en samordnad mekanism för justeringar av avräkningar mellan alla systemansvariga för överföringssystem.

Artikel 51

Oavsiktliga energiutbyten

1. Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem i ett synkronområde utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla oavsiktliga energiutbyten. Förslaget ska inkludera följande krav:

- a) Priset för oavsiktliga utbyten av energi som tas ut från synkronområdet ska återspegla priserna för aktiverad balansenergi uppåt för processen för frekvensåterställning eller processen för reserversättning för detta synkronområde.

- b) Priset för oavsiktliga utbyten av energi som matas in i synkronområdet ska återspegla priserna för aktiverad balansenergi nedåt för processen för frekvensåterställning eller processen för reserversättning för detta synkronområde.
2. Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla oavsiktliga energiutbyten mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem.
3. Förslagen till gemensamma avräkningsregler för oavsiktliga energiutbyten mellan systemansvariga för överföringssystem ska säkerställa en rättvis och likvärdig fördelning av kostnader och fördelar dem emellan.
4. Alla systemansvariga för överföringssystem ska upprätta en samordnad mekanism för justeringar av avräkningar dem emellan.

KAPITEL 4

Avräkning av obalanser

Artikel 52

Avräkning av obalanser

1. Varje systemansvarig för överföringssystem, eller i förekommande fall, tredje part, ska inom sitt planeringsområde eller sina planeringsområden när så är lämpligt, med varje balansansvarig part och för varje avräkningsperiod för obalanser i enlighet med artikel 53 avräkna alla beräknade obalanser i enlighet med artikel 49 och artikel 54 mot det lämpliga obalanspris som beräknats i enlighet med artikel 55.
2. Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag för att ytterligare specificera och harmonisera åtminstone
- a) beräkningen av en obalansjustering i enlighet med artikel 49 och beräkningen av en position, en obalans och en tilldelad volym genom att följa ett av tillvägagångssätten i enlighet med artikel 54.3,
- b) de viktigaste komponenter som används för beräkning av obalanspriset för alla obalanser i enlighet med artikel 55, inbegripet, i tillämpliga fall, definitionen av värdet av den aktivering av balansenergi från frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver som undviks,
- c) användning av enhetlig obalansprissättning för alla obalanser i enlighet med artikel 55 som definierar ett enda pris för positiva obalanser och negativa obalanser för varje område för obalanspris inom en avräkningsperiod för obalanser, och
- d) fastställande av villkor och metoder för tillämpning av dubbel obalansprissättning för alla obalanser i enlighet med artikel 55, vilken definierar ett pris för positiva obalanser och ett pris för negativa obalanser för varje område för obalanspris inom en avräkningsperiod för obalanser, inklusive
- i) villkor för när en systemansvarig för överföringssystem får föreslå för sin berörda tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG att tillämpa dubbel prissättning och vilken motivering som måste lämnas,
- ii) metoden för tillämpning av dubbelprissättning.
3. I enlighet med punkt 2 får förslaget skilja mellan modeller för självdirigering och modeller för centraldirigering.
4. Förslaget i enlighet med punkt 2 ska tillhandahålla ett genomförandedatum senast 18 månader efter godkännande från alla relevanta tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 5.2.

Artikel 53

Avräkningsperiod för obalanser

1. Senast tre år efter denna förordnings ikraftträdande ska alla systemansvariga för överföringssystem tillämpa avräkningsperioden för obalanser på 15 minuter i alla planeringsområden samtidigt som man säkerställer att alla gränser för marknadstidsenheten sammanfaller med gränserna för avräkningsperioderna för obalanser.
2. De systemansvariga för överföringssystemen får gemensamt begära ett undantag från det krav som fastställs i punkt 1.
3. Om de relevanta tillsynsmyndigheterna i ett synkronområde beviljar ett undantag från det krav som fastställs i punkt 1, på gemensam begäran av de berörda systemansvariga för överföringssystemen i det berörda synkronområdet eller på eget initiativ, ska de, i samarbete med byrån och minst vart tredje år, genomföra en kostnads-nyttöanalys avseende harmoniseringen av avräkningsperioden för obalanser inom och mellan synkronområden.

Artikel 54

Beräkning av obalanser

1. Varje systemansvarig för överföringssystem ska inom sitt planeringsområde eller sina planeringsområden när så är lämpligt beräkna den slutliga positionen, den tilldelade volymen, obalansjusteringen och obalansen
  - a) för varje balansansvarig part,
  - b) för varje avräkningsperiod för obalanser
  - c) för varje obalansområde.
2. Obalansområdet ska vara lika med planeringsområdet, utom när det gäller en modell för centraldirigering då obalansområdet får utgöra en del av planeringsområdet.
3. Fram till genomförandet av förslaget i enlighet med artikel 52.2 ska varje systemansvarig för överföringssystem beräkna den slutliga positionen för en balansansvarig part med hjälp av en av följande metoder:
  - a) Den balansansvariga parten har en enda slutlig position som motsvarar summan av dess externa kommersiella handelsplaner och interna kommersiella handelsplaner.
  - b) Den balansansvariga parten har två slutliga positioner: Den första är lika med summan av dess externa kommersiella handelsplaner och interna kommersiella handelsplaner från produktion, och den andra är lika med summan av dess externa kommersiella handelsplaner och interna kommersiella handelsplaner från förbrukning.
  - c) I en modell för centraldirigering kan en balansansvarig part ha flera slutliga positioner per obalansområde som motsvarar produktionsplanerna för kraftproduktionsanläggningar eller förbrukningsplanerna för förbrukningsanläggningar.
4. Varje systemansvarig för överföringssystem ska fastställa regler för
  - a) beräkningen av den slutliga positionen,
  - b) fastställandet av den tilldelade volymen,
  - c) fastställandet av obalansjusteringen i enlighet med artikel 49,
  - d) beräkningen av obalansen,
  - e) anspråk på omräkning av obalansen från en balansansvarig part.
5. Den tilldelade volymen ska inte beräknas för en balansansvarig part om den inte omfattar inmatningar eller uttag.
6. En obalans ska ange storleken av och riktningen på avräkningstransaktionen mellan den balansansvariga parten och den systemansvarige för överföringssystemet. En obalans kan alternativt ha
  - a) ett minustecken, vilket anger att det finns en brist hos den balansansvariga parten,
  - b) ett plustecken, vilket anger att det finns ett överskott hos den balansansvariga parten.

Artikel 55

Obalanspris

1. Varje systemansvarig för överföringssystem ska fastställa regler för att beräkna obalanspriset, som kan vara positivt, noll eller negativt enligt vad som anges i tabell 2:

Tabell 2

Betalning för obalans

	Positivt obalanspris	Negativt obalanspris
Positiv obalans	Betalning från systemansvarig för överföringssystem till balansansvarig part	Betalning från balansansvarig part till systemansvarig för överföringssystem
Negativ obalans	Betalning från balansansvarig part till systemansvarig för överföringssystem	Betalning från systemansvarig för överföringssystem till balansansvarig part

2. Reglerna i enlighet med punkt 1 ska innehålla en definition av värdet av den aktivering av balansenergi från frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver som undviks.
3. Varje systemansvarig för överföringssystem ska fastställa obalanspriset för
  - a) varje avräkningsperiod för obalanser,
  - b) sina områden för obalanspris,
  - c) varje obalansriktning.
4. Obalanspriset för negativ obalans ska inte vara mindre än, alternativt:
  - a) det vägda genomsnittspriset för positiv aktiverad balansenergi från frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver,
  - b) i de fall då ingen aktivering av balansenergi i endera riktningen har förekommit under avräkningsperioden för obalanser, värdet av den aktivering av balansenergi från frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver som undviks.
5. Obalanspriset för positiv obalans ska inte vara större än, alternativt
  - a) det vägda genomsnittspriset för negativ aktiverad balansenergi från frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver,
  - b) i de fall då ingen aktivering av balansenergi i endera riktningen har förekommit under avräkningsperioden för obalanser, värdet av den aktivering av balansenergi från frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver som undviks.
6. I de fall då både positiv och negativ balansenergi från frekvensåterställningsreserver eller ersättningsreserver har aktiverats under samma avräkningsperiod för obalanser, ska avräkningspriset för obalanser fastställas för positiv obalans och negativ obalans baserat på åtminstone en av principerna i enlighet med punkterna 4 och 5.

KAPITEL 5

Avräkning av balans kapacitet

Artikel 56

Upphandling inom ett planeringsområde

1. Varje systemansvarig för överföringssystem i ett planeringsområde som använder bud på balanskapacitet ska fastställa regler för avräkning av åtminstone frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver i enlighet med de krav som fastställs i artikel 32.
2. Varje systemansvarig för överföringssystem i ett planeringsområde som använder bud på balanskapacitet ska avräkna åtminstone alla upphandlade frekvensåterställningsreserver och ersättningsreserver i enlighet med de krav som fastställs i artikel 32.

Artikel 57

Upphandling utanför ett planeringsområde

1. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska fastställa regler för avräkning av upphandlad balanskapacitet i enlighet med artikel 33 och artikel 35.
2. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska gemensamt avräkna upphandlad balanskapacitet genom att använda avräkningsfunktionen mellan systemansvariga för överföringssystem i enlighet med artikel 33. Systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet som baseras på en TSO-BSP-modell ska avräkna upphandlad balanskapacitet i enlighet med artikel 35.
3. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska fastställa regler för avräkning av tilldelning av kapacitet mellan elområden i enlighet med kapitel 2 i avdelning IV.
4. Alla systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet ska avräkna den tilldelade kapaciteten mellan elområden i enlighet med kapitel 2 i avdelning IV.

AVDELNING VI

ALGORITM*Artikel 58***Balansalgoritms**

1. I förslagen i enlighet med artiklarna 19, 20 och 21 ska alla systemansvariga för överföringssystem utveckla algoritmer som ska utnyttjas av funktionerna för aktiveringsoptimering för att aktivera bud på balansenergi. Dessa algoritmer ska
  - a) respektera aktiveringsmetoden för bud på balansenergi i enlighet med artikel 29,
  - b) respektera prissättningsmetoden för balansenergi i enlighet med artikel 30,
  - c) beakta processbeskrivningarna för nettnings av obalans och gränsöverskridande aktivering i enlighet med del IV avdelning III i förordning (EU) 2017/1485.
2. I förslaget i enlighet med artikel 22 ska alla systemansvariga för överföringssystem utveckla en algoritm som ska utnyttjas av funktionen för processen för nettnings av obalanser. Denna algoritm ska motverka aktiveringen av balansresurser genom att utföra nettningsprocessen för obalanser i enlighet med del IV i förordning (EU) 2017/1485.
3. I förslaget i enlighet med artikel 33 ska två eller fler systemansvariga för överföringssystem som utbyter balanskapacitet utveckla algoritmer som ska utnyttjas av funktionen för optimering av kapacitetsupphandling för att upphandla bud på balanskapacitet. Dessa algoritmer ska
  - a) minska de totala upphandlingskostnaderna för all gemensamt upphandlad balanskapacitet,
  - b) i tillämpliga fall, ta hänsyn till tillgången på kapacitet mellan elområden, inklusive eventuella kostnader för tillhandahållandet.
4. Alla algoritmer som utvecklats i enlighet med denna artikel ska
  - a) respektera de säkerhetsmässiga driftsbegränsningarna,
  - b) ta hänsyn till de tekniska begränsningarna och begränsningarna i näten,
  - c) i tillämpliga fall, ta hänsyn till tillgänglig kapacitet mellan elområden.

AVDELNING VII

RAPPORTERING*Artikel 59***Europeiska rapporten om integrering av balansmarknaden**

1. Entso för el ska offentliggöra en europeisk rapport med fokus på att övervaka, beskriva och analysera genomförandet av denna förordning, liksom att rapportera om de framsteg som gjorts när det gäller integreringen av balansmarknaderna i Europa, med respekt för konfidentiell information i enlighet med artikel 11.
2. Rapporten ska utformas på följande sätt:
  - a) Två år efter denna förordnings ikraftträdande och därefter vartannat år ska en detaljerad rapport offentliggöras.
  - b) Tre år efter denna förordnings ikraftträdande och därefter vartannat år ska en kortare version av rapporten offentliggöras för att se över vilka framsteg som gjorts och uppdatera resultatindikatorerna.
3. Rapporten som avses i punkt 2 a ska
  - a) beskriva och analysera harmoniserings- och integreringsprocessen samt de framsteg som gjorts när det gäller harmonisering och integrering av balansmarknaderna genom tillämpning av denna förordning,
  - b) beskriva genomförandeprojektens status i enlighet med denna förordning,
  - c) bedöma förenligheten mellan genomförandeprojekten och undersöka eventuella utvecklingar som utgör en risk för den framtida integreringen,
  - d) analysera utvecklingen av utbyten av balanskapacitet och delning av reserver och beskriva eventuella hinder, nödvändiga förutsättningar och åtgärder för att ytterligare förbättra utbytet av balanskapacitet och delning av reserver,

- e) beskriva de befintliga och analysera de möjliga utbytena av balanstjänster,
- f) analysera lämpligheten av standardprodukter med hänsyn till den senaste utvecklingen av olika balansresurser och föreslå möjliga förbättringar av standardprodukterna,
- g) utvärdera behovet av ytterligare harmonisering av standardprodukterna och de möjliga effekterna av bristande harmonisering vad gäller integreringen av balansmarknaderna,
- h) utvärdera förekomsten av och motiven för specifika produkter som används av systemansvariga för överföringssystem och deras inverkan på integreringen av balansmarknaderna,
- i) utvärdera vilka framsteg som gjorts när det gäller harmonisering av de viktigaste inslagen för avräkning av obalanser samt konsekvenserna och eventuella snedvridningar till följd av bristande harmonisering,
- j) rapportera resultaten av kostnads-nyttanalyserna i enlighet med artikel 61.

4. Entso för el ska fastställa resultatindikatorer för balansmarknader som kommer att användas i rapporterna. Dessa indikatorer ska återspegla

- a) tillgången till bud på balansenergi, inklusive buden från balanskapacitet,
- b) de monetära vinsterna och besparingarna på grund av nettnings av obalanser, utbyte av balanstjänster och delning av reserver,
- c) fördelarna från användningen av standardprodukter,
- d) de totala kostnaderna för balansering,
- e) balansmarknadernas ekonomiska effektivitet och tillförlitlighet,
- f) balansmarknadernas möjliga ineffektivitet och snedvridningar,
- g) effektivitetsförlusterna på grund av specifika produkter,
- h) volymen av och priset för den balansenergi som används för balansändamål, både tillgänglig och aktiverad, från standardprodukter och från specifika produkter,
- i) obalanspriserna och obalanser i systemet,
- j) utvecklingen av priserna på balanstjänster under de föregående åren,
- k) jämförelsen mellan förväntade och faktiska kostnader och fördelar från alla tilldelningar av kapacitet mellan elområden för balansändamål.

5. Innan den slutliga rapporten lämnas in ska Entso för el förbereda ett förslag till ett utkast till en rapport. Detta förslag ska också definiera strukturen på rapporten, innehållet och resultatindikatorerna som kommer att användas i rapporten. Förslaget ska lämnas till byrån som ska ha rätt att kräva ändringar inom två månader från inlämnandet av förslaget.

6. Rapporten i enlighet med punkt 2 a ska också innehålla en sammanfattning på engelska av varje balanseringsrapport från en systemansvarig för överföringssystem i enlighet med artikel 60.

7. Rapporterna ska tillhandahålla särredovisade uppgifter och indikatorer för varje planeringsområde, varje elområdesgräns eller varje kontrollblock för lastfrekvensreglering.

8. Entso för el ska offentliggöra rapporterna på internet och lämna in dem till byrån senast sex månader efter utgången av det år rapporten avser.

9. Efter de tidsfrister inom vilka alla systemansvariga för överföringssystem ska använda de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19.5, 20.6, 21.6 och 22.5 ska alla systemansvariga för överföringssystem se över innehållet och villkoren för offentliggörandet av rapporterna. Baserat på resultatet av den översynen ska Entso för el utarbeta ett förslag till en ny struktur och tidpunkt för offentliggörandet av rapporterna och lämna in det till byrån. Byrån ska ha rätt att kräva ändringar inom tre månader från inlämnandet av förslaget.

Artikel 60

Balanseringsrapporten från systemansvarig för överföringssystem

1. Minst en gång vartannat år ska varje systemansvarig för överföringssystem offentliggöra en balanseringsrapport som omfattar de två senaste kalenderåren, med respekt för konfidentiell information i enlighet med artikel 11.

2. Balanseringsrapporten ska
  - a) inkludera information avseende volymerna av tillgängliga, upphandlade och använda specifika produkter samt motivering av specifika produkter som är föremål för villkor i enlighet med artikel 26,
  - b) tillhandahålla den sammanfattande analysen av dimensioneringen av reservkapacitet inklusive motiveringen och förklaringen till kraven för den beräknade reservkapaciteten,
  - c) tillhandahålla den sammanfattande analysen av det optimala tillhandahållandet av reservkapacitet inklusive motiveringen av volymen balanskapacitet,
  - d) analysera kostnaderna och fördelarna och eventuell ineffektivitet och snedvridning av att ha specifika produkter vad gäller konkurrens och marknadsfragmentering, deltagandet av efterfrågefleksibilitet och förnybara energikällor, integreringen av balansmarknader och sidoeffekter på andra elmarknader,
  - e) analysera möjligheterna för utbyte av balanskapacitet och delning av reserver,
  - f) tillhandahålla en förklaring och en motivering till upphandlingen av balanskapacitet utan utbyte av balanskapacitet eller delning av reserver,
  - g) analysera effektiviteten av funktionen för aktiveringsoptimering för balansenergi från frekvensåterställningsreserver och, i tillämpliga fall, för balansenergi från ersättningsreserver.
3. Balanseringsrapporten ska antingen vara på engelska eller åtminstone innehålla en sammanfattning på engelska.
4. Baserat på tidigare offentliggjorda rapporter ska den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG ha rätt att kräva ändringar av strukturen och innehållet i nästa balanseringsrapport från den systemansvarige för överföringssystemet.

AVDELNING VIII

KOSTNADS-NYTTOANALYS*Artikel 61***Kostnads-nyttanalys**

1. När systemansvariga för överföringssystem måste genomföra en kostnads-nyttanalys i enlighet med denna förordning ska de fastställa kriterierna och metoden för kostnads-nyttanalysen och lämna in dessa till de relevanta tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG senast sex månader före starten av kostnads-nyttanalysen. De relevanta tillsynsmyndigheterna ska ha rätt att gemensamt kräva ändringar av kriterierna och metoden.
2. Kostnads-nyttanalysen ska åtminstone ta hänsyn till
  - a) den tekniska genomförbarheten,
  - b) den ekonomiska effektiviteten,
  - c) inverkan på konkurrens och integrering av balansmarknaderna,
  - d) kostnaderna och nyttan med genomförandet,
  - e) inverkan på de europeiska och nationella balanskostnaderna,
  - f) den potentiella inverkan på de europeiska elmarknadspriserna,
  - g) förmågan hos de systemansvariga för överföringssystemen och de balansansvariga parterna att uppfylla sina skyldigheter,
  - h) inverkan på marknadsparterna vad gäller ytterligare tekniska krav eller IT-krav som utvärderats i samarbete med de intressenter som påverkats.
3. Alla berörda systemansvariga för överföringssystem ska tillhandahålla resultaten av kostnads-nyttanalysen till alla relevanta tillsynsmyndigheter, tillsammans med ett motiverat förslag om hur eventuella problem som har identifierats i kostnads-nyttanalysen ska kunna lösas.

AVDELNING IX

UNDANTAG OCH ÖVERVAKNING

Artikel 62

Undantag

1. En tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG får, på begäran av en systemansvarig för överföringssystem, eller på eget initiativ, bevilja de relevanta systemansvariga för överföringssystemen undantag från en eller flera bestämmelser i denna förordning i enlighet med punkterna 2–12.
2. En systemansvarig för överföringssystemet får begära ett undantag från följande krav:
  - a) Tidsfristerna inom vilka en systemansvarig för överföringssystem ska använda de europeiska plattformarna i enlighet med artiklarna 19.5, 20.6, 21.6 och 22.5.
  - b) Definitionen av stängningstiden för den integrerade planeringsprocessen i en modell för centraldirigering i enlighet med artikel 24.5 och möjligheten att ändra buden på de integrerade planeringsprocesserna i enlighet med artikel 24.6.
  - c) Den maximala volymen kapacitet mellan elområden som är tilldelad genom en marknadsbaserad process i enlighet med artikel 41.2 eller en process baserad på en analys av ekonomisk effektivitet i enlighet med artikel 42.2.
  - d) Harmoniseringen av avräkningsperioden för obalanser i artikel 53.1.
  - e) Genomförandet av kraven i enlighet med artiklarna 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56 och 57.
3. Undantagsprocessen ska vara öppen, icke-diskriminerande, opartisk, väldokumenterad och baserad på en motiverad begäran.
4. Systemansvariga för överföringssystem ska skicka in en skriftlig begäran om undantag till den relevanta tillsynsmyndigheten senast sex månader före dagen för tillämpningen av de bestämmelser för vilka undantaget begärs.
5. Begäran om undantag ska inkludera följande information:
  - a) Bestämmelserna för vilka undantaget begärs.
  - b) Den begärda undantagsperioden.
  - c) En detaljerad plan och tidsplan som anger hur man ska ta itu med och säkerställa genomförandet av de berörda bestämmelserna i denna förordning efter utgången av undantagsperioden.
  - d) En utvärdering av följderna av det begärda undantaget på angränsande marknader.
  - e) En utvärdering av de eventuella riskerna för integreringen av balansmarknader i hela Europa som orsakats av det begärda undantaget.
6. Tillsynsmyndigheten ska anta ett beslut beträffande begäran om undantag inom sex månader från och med dagen efter mottagandet av begäran. Den tidsgränsen får förlängas med tre månader efter den löpt ut om den relevanta tillsynsmyndigheten kräver ytterligare information från den systemansvarige för överföringssystemet som begärde undantaget. Denna ytterligare tidsperiod ska börja när den fullständiga informationen har mottagits.
7. Den systemansvarige för överföringssystemet som har begärt undantaget ska lämna in ytterligare information som begärs av den relevanta tillsynsmyndigheten inom två månader från en sådan begäran. Om den systemansvarige för överföringssystemet inte lämnar in den begärda informationen inom den tidsfristen ska begäran om undantag betraktas som återtagen, såvida inte något av följande inträffar innan tidsfristen löper ut:
  - a) Den relevanta tillsynsmyndigheten beslutar att medge en förlängning.
  - b) Den systemansvarige för överföringssystemet informerar, genom en motiverad skrivelse, den relevanta tillsynsmyndigheten att begäran om undantag är fullständig.
8. Vid utvärdering av begäran om undantag ska den relevanta tillsynsmyndigheten, innan den beviljar ett undantag på eget initiativ, beakta följande aspekter:
  - a) Svårigheterna vad gäller genomförandet av den berörda bestämmelsen eller de berörda bestämmelserna.
  - b) Riskerna med och följderna av den berörda bestämmelsen eller de berörda bestämmelserna vad gäller driftsäkerhet.
  - c) De åtgärder som vidtagits för att underlätta genomförandet av den berörda bestämmelsen eller de berörda bestämmelserna.
  - d) Inverkan av bristande genomförande av den berörda bestämmelsen eller de berörda bestämmelserna vad gäller icke-diskriminering och konkurrens med andra deltagare på den europeiska marknaden, särskilt vad gäller efterfrågeflexibilitet och förnybara energikällor.

- e) Inverkan på den övergripande ekonomiska effektiviteten och infrastrukturen för smarta nät.
- f) Inverkan på andra planeringsområden och övergripande följder för processen för den europeiska marknadsintegreringen.
9. Den relevanta tillsynsmyndigheten ska utfärda ett motiverat beslut beträffande en begäran om undantag eller ett undantag som beviljats på eget initiativ. Om den relevanta tillsynsmyndigheten beviljar ett undantag ska den ange dess varaktighet. Undantaget får beviljas endast en gång och för en längsta period på två år, utom för undantag i punkt 2 c och 2 d som får beviljas till den 1 januari 2025.
10. Den relevanta tillsynsmyndigheten ska meddela sitt beslut till den systemansvarige för överföringssystemet, byrån och Europeiska kommissionen. Beslutet ska även offentliggöras på dess webbplats.
11. De relevanta tillsynsmyndigheterna ska föra ett register över alla undantag som de har beviljat eller avslagit och tillhandahålla byrån ett uppdaterat och konsoliderat register minst en gång var sjätte månad, samt lämna en kopia till Entso för el.
12. Registret ska särskilt innehålla
- de bestämmelser för vilka undantaget har beviljats eller avslagits,
  - innehållet i undantaget,
  - skälen till att bevilja eller avslå undantaget,
  - följderna av att bevilja undantaget.

Artikel 63

Övervakning

1. Entso för el ska övervaka genomförandet av denna förordning i enlighet med artikel 8.8 i förordning (EG) nr 714/2009. Den övervakning av genomförandet av denna förordning som Entso för el gör ska omfatta åtminstone följande aspekter:
- Förberedelse av den europeiska rapporten om integrering av balansmarknaden i enlighet med artikel 59.
  - Förberedelse av en rapport om övervakning av genomförandet av denna förordning inklusive effekten på harmoniseringen av tillämpliga regler som syftar till att underlätta marknadsintegreringen.
2. Entso för el ska lämna in en övervakningsplan, om de rapporter som ska utarbetas och eventuella uppdateringar, till byrån för yttrande senast sex månader efter denna förordnings ikraftträdande.
3. Byrån ska i samarbete med Entso för el senast tolv månader efter denna förordnings ikraftträdande utarbeta en förteckning över den relevanta information som av Entso för el ska lämnas till byrån i enlighet med artikel 8.9 och 9.1 i förordning (EG) nr 714/2009. Förteckningen över relevant information kan bli föremål för uppdateringar. Entso för el ska upprätthålla ett uttömmande digitalt dataarkiv i standardiserat format för den information som krävs av byrån.
4. Alla systemansvariga för överföringssystem ska till Entso för el lämna in den information som krävs för att utföra arbetsuppgifterna i enlighet med punkterna 1 och 3.
5. Marknadsaktörer och andra relevanta organisationer för integreringen av balansmarknaderna för el ska, på gemensam begäran av byrån och Entso för el, lämna den information som krävs för övervakning i enlighet med punkterna 1 och 3 till Entso för el, med undantag för den information som de relevanta tillsynsmyndigheterna, byrån eller Entso för el redan fått i enlighet med artikel 37 i direktiv 2009/72/EG inom ramen för deras respektive uppgifter för övervakning av genomförandet.

AVDELNING X

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 64

Övergångsbestämmelser för Irland och Nordirland

Med undantag för deltagandet i utarbetandet av villkor eller metoder, där de respektive tidsfristerna ska tillämpas, ska kraven i denna förordning gälla i Irland och Nordirland från och med den 31 december 2019.

*Artikel 65***Ikraftträdande**

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. För artiklarna 14, 16, 17, 28, 32, 34–36, 44–49 och 54–57 ska denna förordning gälla från och med ett år efter dess ikraftträdande.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 23 november 2017.

På kommissionens vägnar
Jean-Claude JUNCKER
Ordförande
